

Afsluttende evaluering af ”Etablering af Ungeenheder til unge om seksuel sundhed og trivsel”

Sundhedsstyrelsen 2025

Indholdsfortegnelse

Indhold

Formål og baggrund	3
Evaluering – metodedesign og datagrundlag	4
Overordnet konklusion	6
Ulighed i sundhed	7
Anbefalinger til etablering af ungeenheder	12
Evaluering af UngMod Bornholm	19
Evaluering af UngeLiv Hvidovre	40
Evaluering af UngeLiv Varde-Esbjerg	63

Formål og baggrund

Formål

At præsenterer resultaterne af COWIs evaluering af UngMod Bornholm, UngeLiv Hvidovre og UngeLiv Varde-Esbjerg.

Baggrund

Sverige har haft ungdomsmødtager¹ siden 1970'erne, og der er også danske erfaringer hermed bl.a. fra Halsnæs og Herning, som siden 2013 har haft ungdomsmødtager. Inspireret heraf blev der i aftalen om reserven til foranstaltninger på Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet 2021-2024 afsat midler til etablering af tre nye ungeenheder. Formålet er at understøtte arbejdet med at fremme seksuel sundhed og psykosocial trivsel blandt unge.

Sundhedsstyrelsen udbød en pulje, hvorigennem hhv. Bornholms Kommune, Hvidovre Kommune, Varde Kommune og Esbjerg Kommune har fået midler til at etablere ungeenheder. Varde Kommune og Esbjerg Kommune er gået sammen i et samarbejde om at etablere én ungeenhed.

Modellen for ungeenheder omfatter et universelt tilbud til alle unge i alderen 12-25 år, hvor de kan opsøge og modtage oplysning og rådgivning om seksuel sundhed og trivsel, mens der leveres målrettet og selektiv indsats overfor unge i sårbare livssituationer. Foruden oplysning og rådgivning skal ungeenhederne gennemføre kliniske undersøgelser, udlevere gratis prævention samt drive en oplysningsindsats blandt alle 6. eller 7. folkeskoleklasser i de respektive kommuner.

Fodnote 1) Ungdomsmøttagning

Evaluering

Evaluering fremlægger ungeenhedernes formål og målopfyldelse samt vurderer organiseringen, effekten og målgruppens oplevelse af tre forskellige ungeenheders arbejde med at tilbyde rådgivning, test og prævention til unge i alderen 12-25 år. De evaluerede projekter er UngMod Bornholm, UngeLiv Hvidovre samt UngeLiv Varde-Esbjerg.

Metodedesign

Der er gennemført en virkningsevaluering for at undersøge, om indsatsen har de tiltænkte sundhedseffekter for målgruppen, samt for at belyse, hvorfor og hvordan indsatsen virker, og hvordan den bedst implementeres.

I evalueringen er der desuden fokus på, hvordan de tre ungeenheder differentierer sig i forhold til forskelle mellem land og by, mængden af ressourcer kommunerne afsætter, kommunikationsmetoder, og hvilken betydning disse forskelle har for implementeringen.

Datakilder

Evaluator har indsamlet data på tværs af forskellige kilder for at sikre et solidt datagrundlag for evalueringen:

- Interviews med brugere, medarbejdere og samarbejdspartnere
- Registrering af henvendelser pr. ungeenhed i perioden sept. 2023 – december 2024
- Registerdata for abort og klamydia (registerdata vedr. gonorré er udeladt på grund af meget lave forekomster)

Se detaljer på næste side.

Datagrundlag

I evalueringen er der gennemført **interviews med 20 unge brugere, 20 medarbejdere og 20 samarbejdspartnere** på tværs af de tre projekter.

Ungeenhedernes projektledere har udpeget relevante samarbejdspartnere, som evaluator har gennemført interview med. Det har ikke været muligt at interviewe samtlige foreslåede samarbejdspartnere, men der er gennemført interviews med repræsentanter for et bredt udvalg af samarbejdspartnere. Projektmedarbejderne i ungeenhederne har i perioden marts-april 2024 henvendt sig til brugere i ungeenhederne med henblik på at rekruttere til interviews. Dette har skabt en vis bias, da de brugere, evaluator har talt med, som forventeligt er positive over for ungeenhederne. Brugernes interview skal derfor ses som best case-historier, der giver indsigt i, hvad der fungerer godt, og hvad der kræves for at tilbyde meningsfuld støtte og rådgivning til de unge.

Hver ungeenhed har i projektperioden i relevant omfang² **registreret oplysninger om brugerne ved hver henvendelse**, herunder baggrundsdata, henvendelsesindhold m.m. for kvantitativt at kunne opgøre brugen af ungeenhederne. På grund af GDPR-juridiske komplikationer har det kun været muligt at indsamle kvantitativ data i perioden 1. september 2023 – 12. december 2024.

Med henblik på at måle effekten af ungeenhederne er der desuden indsamlet **registerdata** fra Statens Serum Institut og Sundhedsdatastyrelsen om antallet af aborter og klamydia-tilfælde. Data fra de fire relevante kommuner er sammenlignet med data fra kommuner af samme størrelse for at vurdere, om ungeenhederne har haft en effekt, der kan måles i disse data.

På grund af ungeenhedernes (indtil videre) korte levetid og den korte periode for dataindsamlingen er det en udfordring at tegne et klart billede af enhedernes effekt, men de indsamlede data kan give os en indikation af ungeenhedernes effekt på længere sigt.

Fodnote 2) "I relevant omfang" indebære, at ungeenhederne ikke har registreret alle oplysninger på alle brugere, men kun har de oplysninger, der er kommet frem under henvendelsen og samtalen.

Overordnet konklusion

De tre ungeenheder har opfyldt formålet om at etablere tilbud, hvor unge kan komme for at:

- Få gratis prævention (kondomer, p-piller, p-stav og/eller spiral)
- Blive testet for kønssygdomme
- Få rådgivning og samtaler om seksuel sundhed og trivsel

Dertil har ungeenhederne gennemført oplysningsaktiviteter for at informere unge om seksuelle emner og oplyse om ungeenhedernes ydelser.

De tre mest centrale resultater

1. Ungeenhederne har i perioden sept. 2023 – dec. 2024 haft i alt 2.997 henvendelser³. Dette viser, at ungeenhederne har formået at gøre god brug af oplysningsaktiviteter til at rekruttere unge til tilbuddet.
2. De tre ungeenheder har haft succes med at etablere tilbud, hvor unge føler sig trygge i at tale om trivsel og seksuel sundhed, herunder kønsidentitet, grænsesætning, forhold, sex m.v., men også om problemer på hjemmefronten, overgreb og generel trivsel.
3. I samme periode (sept. 2023 – dec. 2024) har mere end 1615⁴ unge modtaget gratis prævention, og 1007 unge er blevet testet for kønssygdomme i ungeenhederne. Flere unge beskriver, at de ellers ikke ville være blevet testet, og ungeenhederne har således med stor sandsynlighed bidraget til at reducere graviditeter samt spredning af kønssygdomme.

Fodnote 3) Henvendelser omfatter både fysiske henvendelser samt rådgivning via sms, telefon og mail. Ungeenhederne har haft åbent fra omkring september 2022, men har ikke kunnet registrere henvendelser før september 2023. Derfor har ungeenhederne haft flere henvendelser end 2.997 i hele deres levetid.

Fodnote 4) I alt har 245 unge fået opsat spiral, 87 unge fået indsat p-stav, og 93 unge fået recept til p-piller. Ungeenhederne har registreret, at 1190 unge er kommet forbi ungeenheder og hentet kondomer, og de estimerer, at have delt langt flere ud til diverse arrangementer.

Ulighed i sundhed

Ungeenhederne mindsker ulighed i sundhed

Ungeenhederne har arbejdet med at mindske ulighed i sundhed ved at skabe et åbent tilbud, der henvender sig til alle unge i alderen 12-25 år. Specifikt har projektet haft til formål at sikre, at også unge i sårbare livssituationer oplever tilbuddet som relevant og tilgængeligt.

Tilbuddene benyttes både af ressourcestærke unge og unge i sårbare livssituationer. Ungeenhederne appellerer til målgruppen, og særligt unge i sårbare livssituationer, blandt andet ved at være mere tilgængelige og mere personlige end hos almen praktiserende læger, og ved at tilbyde trygge, hyggelige og uformelt indrettede rum. Tilbuddene har dermed formået at nå unge, der ellers kan være svære at nå for sundhedsvæsenet.

Derudover har ungeenhederne placeret sig i nærheden af og samarbejdet med kommunale aktører, som er i kontakt med unge i sårbare livssituationer, og disse aktører har henvist unge til tilbuddene.

Ungeenhederne bidrager således til at reducere ulighed i sundhed blandt unge i alderen 12-25 år, fordi de har skabt et tilbud, som unge i sårbare livssituationer benytter sig af.

Demografiske variationer

Del 1

Der er store geografiske forskelle på placeringerne af de tre ungeenheder, og ungeenhederne har derfor haft forskellige udgangspunkter for deres brugergrundlag samt rekruttering af medarbejdere:

- UngMod Bornholm er placeret i Bornholms Regionskommune med ca. 39.000 indbyggere og ingen grænser til andre kommuner.
- UngLiv Hvidovre er placeret i Hvidovre Kommune med ca. 56.000 indbyggere og med grænser til flere andre kommuner bl.a. Københavns Kommune.
- UngLiv Varde-Esbjerg er placeret i både Varde Kommune og Esbjerg Kommune med hhv. ca. 50.000 og 116.000 indbyggere og med grænser til flere andre kommuner.

Ungeenhederne har haft forskelligt bruger- og rekrutteringsgrundlag samt økonomisk ramme

Antallet af brugere har været meget forskelligt i de tre ungeenheder, ligesom projekterne ikke har haft de samme ressourcer til rådighed. Evaluatoren vurderer, at dette samt deres geografiske placering har haft betydning for, hvilke aktiviteter ungeenhederne har gennemført. Særligt UngMod Bornholm har et begrænset optag grundet deres isolerede beliggenhed, hvorimod både UngLiv Hvidovre og UngLiv Varde-Esbjerg har haft besøg af unge fra nabokommuner.

Samarbejde med hospitaler har ligeledes været betinget af de forskellige geografiske placeringer. Bornholms Hospital har begrænsede ressourcer, og det har derfor været svært at tilknytte en læge til ungeenheden.

Evaluatoren vurderer, at der ikke er nogen umiddelbare forskel på effekterne afhængigt af, om ungeenhederne har fulgt UngMod-konceptet⁵ eller ej. Fremadrettet er det en fordel, hvis ungeenhederne fortsat kan sparre og dele erfaringer med hinanden, fordi de baserer deres tilbud på de samme virksomme elementer dvs. 1) tilbyde rådgivning og samtaler om seksuel og mental sundhed, 2) teste for seks sygdomme og graviditet, 3) tilbyde gratis prævention, 4) gennemføre oplysningsindsats og 5) er lettilgængelige tilbud.

Fodnote 5) UngMod Bornholm har fulgt koncept for ungeenheder under Foreningen for Danske Ungdomsmodtagelser.

Demografiske variationer

Del 2

Størstedelen af henvendelserne til ungeenhederne har været fra piger, men alle uanset kønstilhørighed kan have stor glæde af den hjælp og rådgivning, som tilbuddet tilbyder.

Flere piger end drenge benytter tilbuddet

I projektperioden har flere piger end drenge benyttet tilbuddet, og på tværs af de tre ungeenheder har ca. 78% af henvendelserne været fra piger⁶. Evaluators vurderer, at dette ikke udelukkende er et udtryk for forskellige behov, men kan skyldes, at piger ofte er mere tilbøjelige til at søge hjælp end drenge.

UngeLiv Hvidovre haft større succes med at tiltrække drenge til tilbuddet end de to andre ungeenheder. I Hvidovre har 37% af henvendelserne været fra drenge. Evaluator vurderer, at dette skyldes deres kontinuerlige tilstedeværelse på ungdomsuddannelserne, hvor de har fået drengene i tale.

For at tilbuddet bidrager til at reducere ulighed i sundhed, finder evaluator det afgørende, at ungeenhederne, udover at være et tilbud, der når unge i sårbare livssituationer, også er et tilbud, der tiltrækker både drenge og piger

Fodnote 6) Se bilagsrapporten s. 4 for oversigt over fordeling af køn blandt henvendelserne.

Perspektivering

- De unge er udsat for stor seksuel eksponering.
- De unge har en høj risikoadfærd.
- Ungeenhederne kan bidrage med vigtig viden og kompetencer for at understøtte, kvalificere og varetage seksualundervisning i kommunerne.

Der er et stort behov for ungeenheder

Evalueringen viser, at de unge har mange bekymringer og spørgsmål om seksuel sundhed og trivsel, og der er derfor et stort behov for ungeenheder i Danmark. Ungeenhederne kan tilbyde de unge et åbent og lettilgængeligt tilbud, hvor de kan få samtaler med voksne i en tryk relation, som ofte har mere tid til at drøfte disse emner end de praktiserende læger, som har kortere tid. Ungeenhederne kan således være et alternativ til praktiserende læger.

Evaluator vurderer, at ungeenhederne er særligt aktuelle i en tid, hvor de unge konstant eksponeres for sex og pornografi via sociale medier, internettet m.v., og at det derfor er essentielt, at de unge får faktisk viden herom for ikke at få et forvrænget forhold til sex.

Desuden peger undersøgelser⁷ på, at unge har en høj risikoadfærd i forhold til ubeskyttet sex, som betyder, at der er brug for et tilbud, hvor det bliver naturligt for dem at blive testet jævnligt, så deres adfærd ikke skaber øget smittespredning.

Evalueringen peger ligeledes på, at der er behov for ungeenhederne til at understøtte, kvalificere og varetage seksualundervisning på ungdomsuddannelser og grundskoler, da skolerne møder udfordringer med at finde kompetencer og ressourcer til at håndtere seksualundervisningen.

Fodnote 7) Sundhedsstyrelsen 2017

Abort og kønssygdomme

- Flere er blevet testet for klamydia.
- Det er for tidligt at se effekt af ungeenhederne i antallet af aborter og klamydiatilfælde.

Ingen effekt på aborter og klamydia

For alle fire kommuner ses, at antallet af tests for klamydia er faldet en smule fra 2022 til 2024. Til gengæld er antallet af klamydiatilfælde dvs. antallet af positive tests også faldet en smule. Antallet af abort og klamydiatilfælde har varieret fra år til år i perioden 2019-2024.

Registerdata viser ingen umiddelbar effekt af ungeenhederne i forhold til antallet af abort eller klamydiatilfælde⁸, og det er derfor ikke muligt på baggrund af registerdata alene, at identificere en effekt af ungeenhederne.

Evaluator vurderer, at den nuværende tidsperiode for ungeenhederne er for kort til at kunne observere en effekt i registerdata for antallet af aborter og klamydiatilfælde. Ungeenhederne forventes at have flere henvendelser og dermed større effekt, jo længere tid de eksisterer. Det er derfor muligt, at der vil kunne påvises en effekt ved opfølgning efter længere tid, end det har været muligt i projektperioden.

Fodnote 8) Registerdata over antallet af provokerede aborter og klamydiatilfælde kan ses på s. 35, 58, 79 og 80, samt i bilagsrapporten s. 50-56.

Anbefalinger til etablering af ungeenheder

Klinikken

Lokalitet, åbningstider
og faciliteter

"Jeg stødte første gang på [ungeenheden] på skolen. Snakkede med nogle kammerater om det og hørte, at de foretog test og andre ting. Og så hang der nogle plakater rundt omkring med information. Jeg besluttede mig for at prøve det og tog til et drop in-besøg mellem 14-17 om torsdagen efter skole sammen med min ven. Det var ret fedt at kunne tage forbi efter skoletid. [Ungeenhedens] lokation på skolen gjorde det mere bekvemt, og det føltes på en måde mere diskret, hvilket jeg satte pris på"

Bruger, 19 år.

Evalueringen anbefaler, at ungeenheder placeres:

- så unge nemt kan få adgang til tilbuddet
- tæt på steder, hvor de unge allerede opholder sig f.eks. nær ungdomsuddannelser
- neutrale steder, således at besøget kan være diskret

For at imødekomme forskellige unge har det stor betydning, at ungeenheder både har drop in-tid og mulighed for booking af aftaler. Drop in giver bl.a. mulighed for, at de unge kan komme i grupper, og det har stor værdi for dem. Bookede aftaler giver mulighed for, at den unge ikke behøver vente sammen med andre, og det tiltaler derfor unge i sårbare livssituationer. Muligheden for at booke aftale via SMS har især imødekommet de unges kommunikationsform og skabt en lethed i forbindelse med booking, som er givende for nogle unge.

Ungeenhedernes indretning bør være hjemlig f.eks. med sofaer og i en stil, der henvender sig til unge og ikke signalerer sundhedsklinik. De unge har oplevet enhederne som hyggelige, uformelle og hjemlige, og det betyder, at de unge føler sig godt tilpasse og mindre intimiderede, end de har følt sig i konsultationsrum i det øvrige sundhedsvæsen. Det betyder, at de ikke oplever ungeenhederne som en klinik, hvilket de har værdsat.

De ansatte

Medarbejderne og deres kompetencer

Socialfaglig medarbejder

Sundhedsfaglig medarbejder

Lægefaglige kompetencer

Evalueringen viser, at der er behov for både social- og sundhedsfagligt personale (f.eks. en jordemoder) til at rådgive de unge om hhv. socialfaglige og sundhedsfaglige problemstillinger.

Det har stor værdi, at der er en gennemgående person i ungeenhederne, som har overblik over ressourcer og kontakt til de unge. Det betyder, at der kun er én indgang for de unge, og det skaber tryghed for dem, at de kender medarbejderne i ungeenheden og ved, hvem der møder dem. Kontinuitet i medarbejderstaben er vigtig, og det samme er synlighed på steder, hvor unge opholder sig.

Evalueringen viser, at det fungerer godt, når medarbejderne har tæt samarbejde og mulighed for sparring med andre medarbejdere. Det tværfaglige samarbejde bidrager til en mere helhedsorienteret indsats, og det giver mulighed for, at de unge kan tale med den medarbejder, de har det bedst med. Disse medarbejdere kan være ansat på få timer eller 20 timer. Begge dele har vist sig at virke.

Det er helt essentielt, at der til ungeenheden er tilknyttet lægefaglige kompetencer, som kan opsætte spiral og indsætte p-stav, udskrive recepter til p-piller eller behandling af kønssygdomme samt foretage kliniske undersøgelser i ungeenheden. Ved at have denne kompetence i ungeenheder skal de unge ikke have foretaget undersøgelser på hos egen læge eller på hospital, hvor de føler sig mindre trygge.

Organisations set-up

Tidlig etablering af samarbejde mellem region og kommune sikrer lægefaglig kompetencer i tilbuddet.

Tidlig inddragelse af andre kommunale aktører sikrer bred kontakt til unge i målgruppen.

Evaluator vurderer, at det er essentielt, at der er lægefaglige kompetencer tilknyttet ungeenheden. Dog er det relevant at være opmærksom på, at det kan være svært for hospitaler at afsætte ressourcer hertil i form af personale. Evalueringen viser, at et tydeligt set-up fra start, hvor hospitalet er med som en ligeværdig partner i indsatsen, sikrer, at indsatsen hurtigere kan etableres med lægefaglige ressourcer og derfor giver mulighed for udlevering af prævention udover kondomer samt kliniske undersøgelser i ungeenheden.

Evalueringen viser, at det er centralt, at ungeenhederne tidligt etablerer kontakt til andre kommunale aktører (især de, der har kontakt til unge i sårbare livssituationer) for at sikre, at tilbuddet kommer så mange unge til gavn som muligt. Gennem kontakt og udbredelse af viden om enheden, får de kommunale aktører muligheden for at henvise unge i sårbare livssituationer til et tilbud, der kan varetage et behov, som andre tilbud i kommunen ikke dækker.

Oplysningsaktiviteter

Ungeenhedernes oplysningsaktiviteter skal oplyse de unge om seksuel sundhed og trivsel.

"Jeg har mødt [ungeenheden] på skolen [...] Vi er ofte gået derned i min vennegruppe for at få bolsjer, slikkepinde og kondomer, og vi har snakket om prævention, og jeg har også fået NADA af hende. Jeg havde ikke hørt om NADA før, men jeg synes, det hjælper til at håndtere angst, stress og får mig til at sove bedre. Hvis ungeenheden ikke havde været der, havde jeg nok bare gået med det, da jeg ikke synes, jeg kan gå til lærerne eller nogle andre med det."

Bruger, 19 år.

De tre ungeenheder har afprøvet forskellige oplysningsaktiviteter bl.a. afholdt oplæg om ungeenhederne, varetaget eller suppleret seksualundervisningen i folkeskolen og deltaget i "Uge sex"-aktiviteter. Det har givet øget kendskab til ungeenhederne, og det har også betydet, at ungeenhederne har løftet en opgave, som skoler og uddannelsesinstitutioner har svært ved at løfte selv.

Ungeenhederne har haft stor succes med at nå de unge ved at være til stede på uddannelsesinstitutioner, hvor de har skabt et rum for uformelle samtaler, fordi de unge har kunnet "droppe" forbi for at få kondomer eller henvende sig med et helt andet fokus (f.eks. at få NADA-akupunktur). Denne tilgang har betydet, at enhederne er kommet i kontakt med nogle unge, som det typisk er svært for sundhedsvæsenet at nå (bl.a. unge i sårbare livssituationer og drenge).

Medarbejdernes synlighed på uddannelsesinstitutionerne har været afgørende for de unges kendskab til og tryghed ved ungeenhederne. Denne synlighed har gjort det muligt for de unge at lære medarbejderne i ungeenheden at kende, hvilket har gjort det lettere for de unge at besøge enheden.

Læringen på tværs er, at oplysningsaktiviteter skal tilpasses kommunens øvrige aktiviteter, ligesom det bør afstemmes præcist, hvilket formål oplysningsaktiviteterne skal opfylde, så ressourcerne benyttes mest hensigtsmæssigt.

Ungeenhedernes relevans

Test for kønssygdomme

Rådgivning om trivsel og seksuel sundhed

Gratis prævention

I perioden sept. 2023 – dec. 2024 har der været 984 henvendelser til de tre ungeenheder, hvor unge er blevet testet for klamydia⁹. Evaluators vurderer, at en del af disse unge sandsynligvis ville have foretaget test andetsteds, men at der også er en del unge, som ikke ville blive testet ellers. Dermed giver ungeenhederne unge i de fire kommuner en nem adgang til at blive testet for kønssygdomme¹⁰.

De unge oplever, at de kan tale om svære emner med medarbejderne, og at dette tilbud giver dem mulighed for at tale om ting, som de ikke kan tale med andre voksne om. De unge ville ikke være gået til egen læge, lærere, forældre m.fl. med disse problemstillinger, og de ville derfor være overladt til sig selv med bekymringer, frustrationer og tvivl. Evaluator kan dermed konkludere, at ungeenhederne bidrager til at øge de unges trivsel.

Ved 1615 henvendelser har unge fået uddelt gratis prævention (kondomer, p-piller, spiral, p-stav m.m.) i perioden sept. 2023 – dec. 2024. Dette kan betyde, at færre unge får en kønssygdom eller bliver ufrivilligt gravide. Desuden påpeger interviewpersoner, at tilbuddet om gratis prævention giver de unge mulighed for selv at tage ansvar for deres sexliv, hvilket vurderes at øge deres selvtillid.

Fodnote 9) Der er i ungeenhederne testet for klamydia, andre kønssygdomme og graviditet. Se oversigt i bilagsrapporten s. 38.

Fodnote 10) I alt er der foretaget 4.608 tests blandt 13-25 årige i 2024 i de fire kommuner, og ungeenhederne tester derfor kun omkring 18% af de testede unge i kommunerne (jf. bilagsrapporten s. 53-56). Tal fra Statens Serum Institut.

Tilgang til de unge

"Jeg oplevede, at det fungerede godt, at de var venlige og tog sig god tid til at tale om mit sexliv og alt omkring det. Hos lægen har de ikke samme tid til rådighed. De var gode til at spørge, hvordan jeg havde det, og til at oplyse om forskellige emner."

Bruger, 21 år.

Evalueringen viser, at ungeenhederne har formået at formidle og efterleve ønsket om at give sig god tid til de unge, der opsøger enhederne. En trivselssamtale tager ca. 45-60 min, mens en samtale om prævention tager ca. 30 min. Dette er meget værdsat af de unge, og det står i stor kontrast til de 10 min., en almen praktiserende læge ofte har mulighed for at afsætte. Mange af de unge kommer med problemstillinger, som de har svært ved at sætte ord på, og derfor er der behov for god tid til samtalerne, så de relevante problemstillinger kan afdækkes.

Det har stor værdi for de unge, at den service og rådgivning, de får i ungeenhederne, både er nærværende, personlig og i øjenhøjde. De oplever, at den eller de voksne, de møder, ikke er fordømmende men lyttende og rådgivende, og det betyder, at de åbner sig og fortæller om deres udfordringer.

Ungeenhederne har en helhedsorienteret tilgang og en opfattelse af, at der er en stærk sammenhæng mellem seksuel og psykosocial trivsel hos unge. De unge bliver derfor mødt som hele mennesker og ikke personer med enkelte seksuelle, sundhedsmæssige eller psykosociale problemstillinger – og det taltaler de unge.

UngMod Bornholm

UngMod Bornholm har været et tilbud, hvor unge i alderen 12-25 år kunne få gratis prævention, blive testet for kønssygdomme og få rådgivning om seksuel trivsel og sundhed. UngMod Bornholm har desuden varetaget seksualundervisning på en lang række skoler i kommunen. UngMod Bornholm har på efterspørgsel ydet sparring til kollegagrupper omkring unge i sårbare livssituationer samt etableret et lærernetværk for interesserede grundskolelærere med det formål at yde sparring og klæde lærerne på til at varetage seksualundervisning.

På trods af stigende kendskab, interesse og henvendelser til UngMod Bornholm, er der taget en politisk beslutning om ikke at prioritere midler til, at tilbuddet kan fortsætte efter projektperiodens udløb.

Klinikken

UngMod Bornholm

Tilgængelighed

Merkurvej 10
3700 Rønne

UngMod Bornholm har været placeret i de samme bygninger som Ungeporten – i lejede lokaler på Campus Bornholm

UngMods placering gav let adgang for unge, der allerede benytter campus eller Ungeporten, men var en barriere for andre unge

UngMod Bornholms fysiske placering har haft den fordel at være i samme bygninger som Ungeporten og med direkte indgang fra Campus Bornholm. Dette betyder, at en stor del af Bornholms unge har deres daglige gang i området og derved har haft nem adgang til UngMods tilbud. Campus Bornholm er et uddannelsessted, hvor alle Bornholms ungdomsuddannelser er samlet, herunder alle gymnasieuddannelser, 25 erhvervsuddannelser, FGU, AMU-kurser, efter-/videreuddannelser og flere videregående uddannelser. Ungeporten samler desuden Bornholms tilbud om støtte til unge mellem 18-29 år, herunder UU-vejledning, jobcentrets ungeindsats samt kommunens misbrugsbehandling for unge. Dermed er der også en betydelig tilstrømning af unge i sårbare livssituationer til området, som har haft let tilgang til UngMod.

Unge, der ikke har deres daglig gang i området, har haft vanskeligere ved at tilgå tilbuddet. Ungdomsenheden har bemærket, at brugerne sjældent har taget offentlig transport fra den anden side af Bornholm for at besøge UngMod. Enheden forsøgte at imødekomme dette ved at have pop up-klinikker på folkeskoler rundt om på øen, hvor eleverne kunne komme til samtale i et lokale på skolen i et givent tidsrum. Det har eleverne på skolerne benyttet sig af.

En udfordring ved UngMods placering har været, at man som bruger skulle passere Ungeportens reception for at finde UngMod, og det har begrænset følelsen af anonymitet for brugerne og særligt udgjort en barriere for de unge, der ikke var elever på campus eller allerede var brugere af Ungeporten. Campus-elever benyttede en bagindgang fra campus til UngMod, men dette forudsatte dog kendskab til området, eller at brugerne var gengangere.

Åbningstider

UngMod havde drop in-åbningstid:
Torsdag kl. 14-17

Det var muligt at bestille tid de fleste af ugens
andre dage.

Det var muligt at bestille tid ved enten at
skrive en mail, en SMS eller ringe på
UngMods telefonnummer.

Brugerne brugte både drop in-åbningstiden, muligheden for tidsbestilling samt UngMods pop up-stande andre steder end på klinikken

Brugerne har både benyttet drop in og tidsbestilling, og det har således været værdifuldt at tilbyde begge muligheder.

Drop in-åbningstiden blev i overvejende grad brugt til test af kønssygdomme, og antallet af brugere af drop in har været påvirket af, at ungeenheden i starten af projektperioden ikke kunne teste for kønssygdomme. Antallet af brugere i drop in-åbningstiden har i perioden sept. 2023 – dec. 2024 været 122. Antallet har været stigende i takt med at kendskabet til UngMod Bornholm steg, og med at det blev muligt at teste for kønssygdomme. Udover individuel test for kønssygdomme, har der i drop in også været henvendelser fra en eller flere personer ad gangen om prævention, seksuel adfærd, graviditet og uddannelse.

Tidsbestillingen har oftere været anvendt til rådgivning om trivsel, seksuel adfærd, prævention og lignende emner. Ungeenheden har i perioden sept. 2023 – dec. 2024 haft 43 henvendelser via sms, telefon, e-mail eller personligt besøg uden for drop in-åbningstiden. Disse henvendelser har omhandlet både test for kønssygdomme og i størstedelen af tilfældene rådgivning om trivsel, seksuel adfærd, prævention og lignende emner.

UngMod Bornholm har desuden registreret 120 henvendelser på andre fysiske steder end klinikken, såsom skolebesøg rundt om på Bornholm, erhvervsuddannelser og pop up-stands på campus. Dette viser, at brugerne i høj grad også har benyttet tilbuddet, når ungeenheden kom ud, hvor brugerne var.

Projektet

UngMod Bornholm

Formål og målopfyldelse

Projektet har fulgt retningslinjerne fra Foreningen for Danske Ungdomsmøttagelser så tæt som muligt og har haft som formål at tilbyde:

1. Rådgivning og oplysning til unge om seksuel og mental sundhed
2. Kliniske undersøgelser inkl. individuel rådgivning
3. Oplysningsarbejde i samarbejde med relevante aktører
4. Gratis prævention
5. Tilgængelighed via. SMS og forløb tilpasset de enkelte unges behov herunder evt. henvisning til forløb eller aktører i kommunen.

Projektet har særligt haft fokus på unge i sårbare livssituationer, samt unge, der oplevede (begyndende) mistrivsel eller bekymring omkring deres seksuelle sundhed og kropslige udvikling.

UngMod Bornholm åbnede i januar 2023 for rådgivning og uddeling af gratis prævention til alle unge til og med 25 år.

Målopfyldelse

UngMod tilbød et spektrum af sundhedstjenester til unge herunder rådgivning og oplysning om emner som seksuel sundhed, prævention, identitet og trivsel. UngMod har foretaget oplysningsaktiviteter og individuel rådgivning, hvor unge havde mulighed for at drøfte deres behov, oplevelser og modtage støtte fra kvalificeret personale.

UngMod var tilgængelig via sms, telefonopkald, Instagram og drop in. UngMod samarbejdede med forskellige relevante aktører såsom skoler, ungdomsuddannelser, sundhedsfaglige institutioner og sociale organisationer for at sikre effektiv oplysning og støtte til unge.

I løbet af 2023 begyndte UngMod også at tilbyde de unge gratis prævention, men først sent i projektperioden (i foråret 2024) kunne UngMod tilbyde kliniske undersøgelser på klinikken, hvor unge tidligere blev henvist til Bornholms Hospital. UngMod henviste dog stadig unge til Bornholms Hospital for opsættelse af spiral og p-stav.

UngMod Bornholm har primært haft succes med at nå ud til unge mellem 16-18 år, og har i alt haft 165 henvendelser¹¹ i perioden sept. 2023 – dec. 2024¹². Ifølge medarbejderne har de haft 54 henvendelser før sept. 2023, og ungeenheden har derfor haft 270 henvendelser i hele projektperioden, og nogle af besøgene har bestået af grupper på 2-3 personer. Generelt har der været et flertal af piger blandt UngMod Bornholms brugere (se bilagsrapporten s. 3).

Indsatsen har fra projektets start været rettet mod alle unge på ungdomsuddannelser – herunder også de unge i sårbare livssituationer – uden at det har ført til stigmatisering, og det er lykkedes ungeenheden at komme i kontakt med unge i sårbare livssituationer bl.a. fordi lærere, sagsbehandlere, gadeplansmedarbejdere m.fl. har henvist dem til UngMod.

Fodnote 11) Henvendelser omfatter både fysiske henvendelser samt rådgivning via sms, telefon og mail.

Fodnote 12) Henvendelser registreret fra 1. september 2022 til 12. december 2024.

Projektorganisering

UngMod har været forankret i Bornholms Regionskommune. Projektledelsen var delt mellem Ungeporten og Tværgående Sundhedsteam, og derudover var flere aktører involveret i en styregruppe og en projektgruppe.

Den daglige drift af UngMod blev varetaget af to medarbejdere, der delte en fuldtidsstilling.

Ungdomsmodtagelsen Danmark har desuden bistået projektet med rådgivning og vejledning.

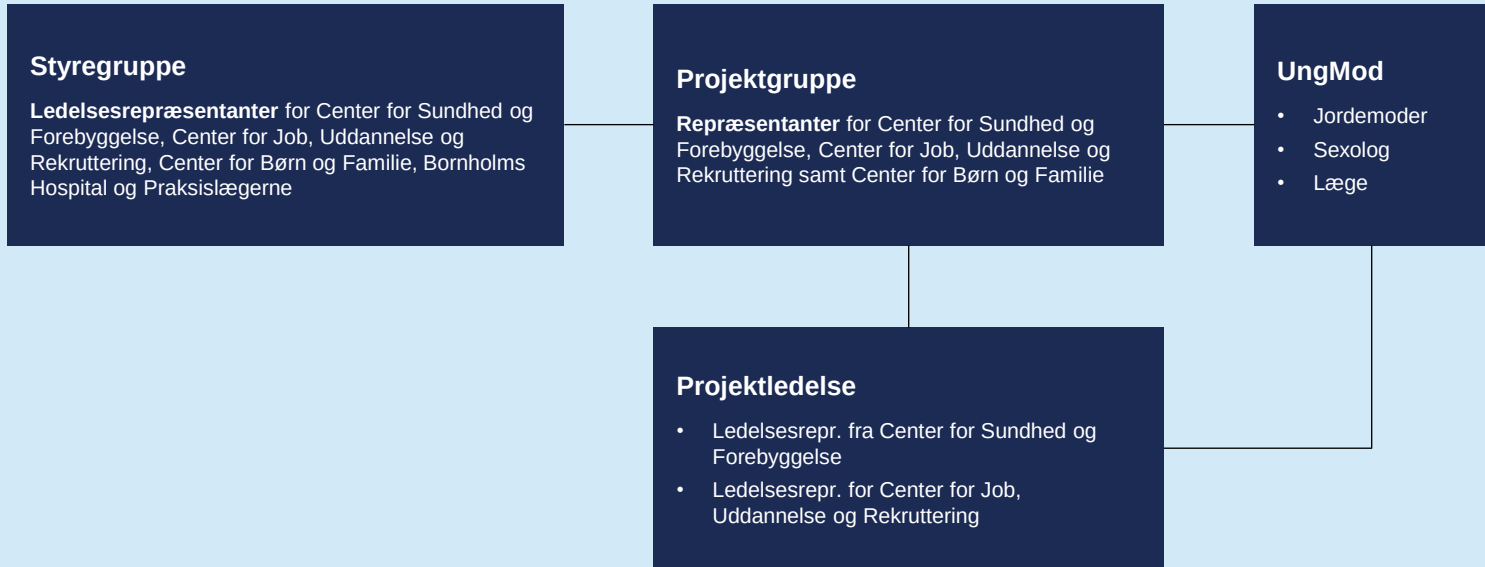
(se næste side for organisationsdiagram)

En stor projektstruktur for et lille projekt

UngMod Bornholm har haft en omfattende organisatorisk struktur med både en projektledelse, styregruppe og projektgruppe. Det har betydet, at der er brugt mange ressourcer på organisatorisk arbejde. Strukturen har været relevant i opstartsperioden for at sikre, at alle relevante interessenter blev hørt, samt at tilbuddet blev forankret i de relevante dele af kommunen. Dog vurderer evaluatoren, at det fremadrettet, hvis projektet havde fortsat, havde været hensigtsmæssigt med en mindre organisationsstruktur med større fokus på at bruge ressourcer i det udførende arbejde.

I praksis var projektledelsen delt mellem en leder fra Tværgående Sundhedsteam og en leder fra Ungeporten. Derudover var der ansat to projektmedarbejdere i ungeenheden, som stod for den daglige drift. De to medarbejdere i ungeenheden delte en fuldtidsstilling, arbejdede tæt sammen og varetog oplysningsaktiviteter, pop up-arrangementer og var til stede i drop in-tiden. Det har været afgørende for UngMod Bornholm, at de to medarbejdere kunne sparre med hinanden særligt i opstarten af tilbuddet. Deres individuelle fagligheder gjorde det muligt at definere tilbuddet bredt og besvare forskellige typer af spørgsmål. I forhold til antallet af henvendelser, har det ikke været strengt nødvendigt at være to ansatte, men de ansatte har til gengæld bidraget med forskellig faglig viden.

Organisationsdiagram

Faglighed & kompetencer

Fagligheder tilknyttet UngMod Bornholm:

- Jordemoder
- Sexologisk rådgiver (cand.scient.soc, master i sexologi)
- Læge

Tværfaglighed blandt kernemedarbejderne har været en styrke for UngMods ydelser

UngMod Bornholm har haft to ansatte: en jordemoder og en sexolog. Begge medarbejdere udfyldte de samme roller, såsom konsultation i drop in-tider, individuel rådgivning samt pop up-begivenheder og undervisning på skoler.

Det har fungeret godt at have medarbejdere med forskellige faglige baggrunde, da de har bidraget med viden fra hver deres fagområde og sammen har kunnet besvare brugernes spørgsmål.

Medarbejderen med jordemoderfaglig baggrund har haft den nødvendige sundhedsfaglige viden om seksuel sundhed fra en biologisk vinkel, mens den sexologiske rådgiver kunne besvare spørgsmål om identitet, seksualitet og lignede.

Enheden har erfaret, at det har været en fordel, at en af de ansatte har været jordemoder (i stedet for eksempel en sundhedsplejerske), da jordemoderen har kunnet besvare de fleste sundhedsfaglige spørgsmål, og kun har haft behov for lægen i svære tilfælde.

Det har dog været nødvendigt at have en læge tilknyttet klinikken til at håndtere visse sundhedsfaglige spørgsmål. Lægen har udstedt recepter på p-piller og antibiotika og samarbejdet med jordemoderen om spørgsmål vedrørende prævention. Ved spiralopsætning blev brugerne henvist til hospitalet. UngMod Bornholm kunne med fordel have haft en læge til rådighed på klinikken, til at udføre procedurer som spiralopsætning eller indsætning af p-stav.

Samarbejde m. hospital

UngMod Bornholm har haft en læge tilknyttet fra gynækologisk afdeling på Bornholms Hospitals kirurgiske afdeling, der også varetager gynækologi.

Lægen har været tilknyttet UngMod to timer om ugen (på et ikke fastlagt tidspunkt) og har varetaget opgaver som udskrivning af recepter på p-piller og antibiotika, henvisning af brugere til hospitalet og sparring med jordemoderen om prævention og andre sundhedsfaglige spørgsmål.

Godt samarbejde med læge kunne med fordel være etableret tidligere og organiseret omkring faste tidspunkter

UngMod Bornholm byggede på en hidtidig kommunal beslutning om at tilbyde gratis prævention til piger i alderen 12-17 år. Fra 1. april 2023 blev det – med etablering af UngMod Bornholm – muligt at udvide dette tilbud, således at der kunne tilbydes gratis prævention til alle unge til og med 25 år samt gratis kondomer.

Rekrutteringsudfordringer på Bornholms Hospital betød, at der ikke blev tilknyttet en læge direkte til UngMod Bornholm før 1. januar 2024. Den manglende lægelige tilknytning i den første del af projektperioden har betydet, at klinikken ikke har kunnet tilbyde services som kønssygdomstests og recepter på p-piller, hvilket muligvis har ført til færre brugere. Samarbejdet med hospital eller læge kunne med fordel være blevet etableret tidligere, og havde der været tydeligere rammer for samarbejdet før projektets start, kunne samarbejdet muligvis være kommet hurtigere i gang. Selvom Bornholms Hospital var inkluderet i ansøgningen og gerne ville, kunne det pga. ressourcemangel ikke stille en læge eller gynækolog til rådighed tidligere.

Det har fungeret godt, at lægen løbende udstedte recepter og rådgav unge i seksuel sundhed. Dog har det været en udfordring, at lægen ikke var tilknyttet på et fastlagt tidspunkt, så der kunne indgås aftaler med unge, der havde brug for lægefaglig konsultation. Samarbejdet med lægen kunne derfor med fordel have været organiseret på faste tidspunkter.

UngMod Bornholm har oplevet en vis tilbageholdenhed og usikkerhed fra de almenpraktiserende læger, fordi lægerne var bekymrede for, at UngMod varetog deres rolle over for de unge, så lægerne ikke selv kom i kontakt med dem. Det har muligvis betydet, at henvisninger af relevante unge til UngMod kan være gået tabt. Ungeenheden tilbød de unge en service, som de praktiserende læger på Bornholm ikke havde mulighed for at give, bl.a. fordi de har travlt. Ungeenheden har kun haft begrænset dialog med de praktiserende læger, og hvis tilbuddet skulle fortsætte, ville det derfor være relevant at styrke samarbejdet.

Administrative udfordringer

UngMod Bornholm åbnede i januar 2023. I begyndelsen var det en udfordring at etablere arbejdsgange omkring den vigtige del af kerneydelsen, der består af test for kønssygdomme, kliniske undersøgelser og gratis prævention.

Udfordringer med etableringen af UngMod Bornholm

Bornholms Regionskommune har været forsinket i opstartsprocessen af UngMod Bornholm på grund af udfordringer i rekrutteringsprocessen. Det medførte, at bemanning, lokaler og den egentlige drift kom senere i gang end planlagt.

UngMod Bornholm åbnede i januar 2023 med de ressourcer, der var til rådighed på det tidspunkt, dvs. tilbud om samtaler, uddeling af kondomer og følgeordning til læge og/eller hospital.

Det tog tid at etablere samarbejde med læger og hospitalet, men fra april 2023 kunne unge til og med 25 år få gratis prævention hos læger i kommunen, og fra maj samme år kunne klamydiatests udføres i ungeenheden.

UngMod Bornholm har haft udfordringer med at få en læge tilknyttet, der kunne udskrive recepter. Fordi ungeenheden ikke har haft et ydernummer og en autorisation, har det været nødvendigt, at den tilknyttede læge kunne benytte et andet autorisationsnummer. Der blev pr. 1. januar 2024 tilknyttet en læge fra kirurgisk afdeling på hospitalet.

Oplysningsaktiviteter

UngMod Bornholm har været i kontakt med følgende institutioner og har lavet følgende oplysningsaktiviteter:

- Uddannelser på Campus: Gymnasiet, EUD, Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole, STU og FGU
- Udskolingen (7.-10. klasse) hos i alt 17 folkeskoler, alle skoler på Bornholm undtagen to privatskoler
- Pop-up på Paradisbakkeskolen i Nexø og pop-up stand på Campus i Rønne
- Seksualundervisning på Kildebakken Specialskole
- Events på Folkemødet, Wonderfestiwall, BUM, uddannelsesmesse mv.
- Kommunale partnere: BRK, Ungeporten, UU-vejledere, det Gule Team, Sundhedsplejerske, Ungerådet
- Plakater
- Lectio og Aula beskeder
- Praktiserende læger
- Medier på Bornholm

Stort fokus på oplysning

UngMod Bornholm har primært fokuseret på oplysningsaktiviteter på skoler og uddannelsesinstitutioner og har nået ud til en stor del af målgruppen gennem disse aktiviteter. Oplysningsaktiviteterne har både omfattet oplæg om UngMod Bornholm, pop up-arrangementer, brug af Aula- og Lectio-beskeder, og i visse tilfælde har UngMod leveret seksualundervisning, oplysning i "Uge sex" og forløb i klasser. Denne variation i oplysningsaktiviteterne har haft den positive effekt, at unge er stødt på ungeenheden flere gange og dermed er blevet mere opmærksomme på tilbuddet.

Ungeenheden har også skabt kendskab til tilbuddet gennem andre kommunale aktører, der er i berøring med unge f.eks. UU-vejledere, familierådgivere og gadeplansarbejdere. Herigennem har UngMod Bornholm nået en gruppe af unge i sårbare livssituationer. Evaluatoren vurderer, at indsatsen ville kunne styrkes fremadrettet for at nå endnu flere unge i sårbare livssituationer.

UngMod Bornholm har inddraget Ungerådet og elever fra BHSund i flere oplysningsaktiviteter bl.a. forløb i klasser. Her har de erfaret, at faglig viden suppleret med ung-til-ung formidling har fungeret godt til at motivere og oplyse, idet unges tilstedeværelse og medvirken i aktiviteterne bidrager med en relaterbar vinkel.

UngMod Bornholm har desuden etableret et lærernetværk for interesserede folkeskolelærere med det formål at klæde lærerne på til at undervise i seksualundervisning. Evaluatoren vurderer, at dette har været en væsentlig indsats i udbredelsen af kendskabet til ungeenheden.

Tilbuddet

UngMod Bornholm

Kendskab til UngMod Bornholm

Kendskab via uddannelsessted

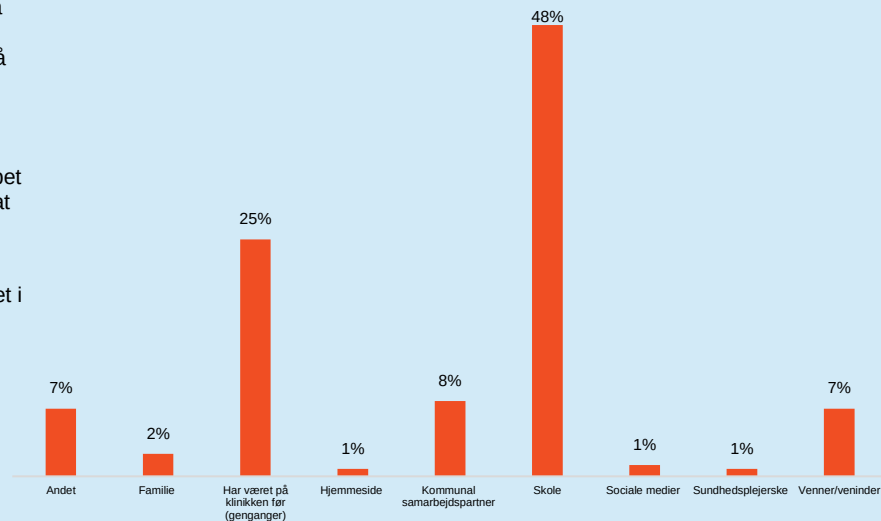
Størstedelen af brugerne (48%) har fået kendskab til UngMod Bornholm gennem deres skole, via fællesoplæg, klasseundervisning, plakater, Lectio-beskeder, pop up-arrangementer eller via henvisning fra deres lærer. Dette stemmer overens med UngMods fokus på oplysningsaktivitet på skoler, og det tyder på, at disse initiativer har været effektive til at skabe kendskab til tilbuddet.

Den største tilstrømning af brugere fra skolerne er fra Bornholms Sundhedsskole og andre uddannelsesinstitutioner på Campus (se grafik på næste side). Dette skyldes sandsynligvis den lette adgang til tilbuddet fra Campus. Ungeenhedens medarbejdere har selv oplevet, at kendskabet er steget i den sidste del af projektperioden, f.eks. ved at kollegaer husker ungeenheden bedre, at bekymrede forældre henvender sig til enheden, at der kommer flere gengangere og mere forskelligartede og sværere henvendelser.

Baseret på interviews vurderer evaluator, at oplysningsaktiviteterne på folkeskolerne har resulteret i få egentlige henvendelser. Afstanden kan have været en barriere for folkeskoleelever fra mindre byer i kommunen, og det kan ligeledes have været en barriere for de yngre brugere, at ungeenheden lå ved Campus. Hvis UngMod Bornholm fortsatte, kunne man forvente, at folkeskoleelevernes kendskab kunne påvirke deres tilbøjelighed til at benytte ungeenheden på et senere tidspunkt, hvor de f.eks. ville blive tilknyttet Campus eller lignende uddannelser i Rønne, hvor adgangen til UngMod Bornholm ville være lettere.

Herudover fik en del af ungeenhedens brugere kendskab til tilbuddet gennem deres familie, kommunale aktører eller venner, hvilket tyder på, at ungeenheden også har fået spredt viden om tilbuddet via andre kanaler end skolerne.

Brugerne har hørt om tilbuddet gennem følgende kanaler:

(n=252)

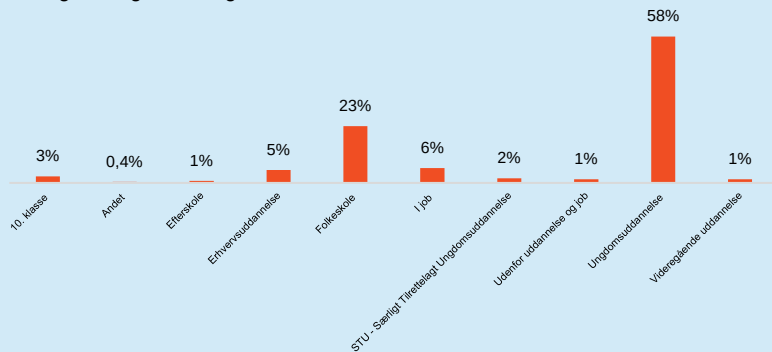
Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Hvem er brugerne?

Piger på 16-18 år fra Campus er de primære brugere

Langt størstedelen af henvendelserne har været fra unge mellem 16-18 år, som går på en ungdomsuddannelse. Ifølge medarbejderne har der været brugere fra hele Bornholm og en blanding af elever fra ressourcestærke familier og unge i mere sårbare livssituationer. For eksempel beskriver BHSund og FGU, som begge ligger på Campus, at mange af deres elever er udsatte unge.

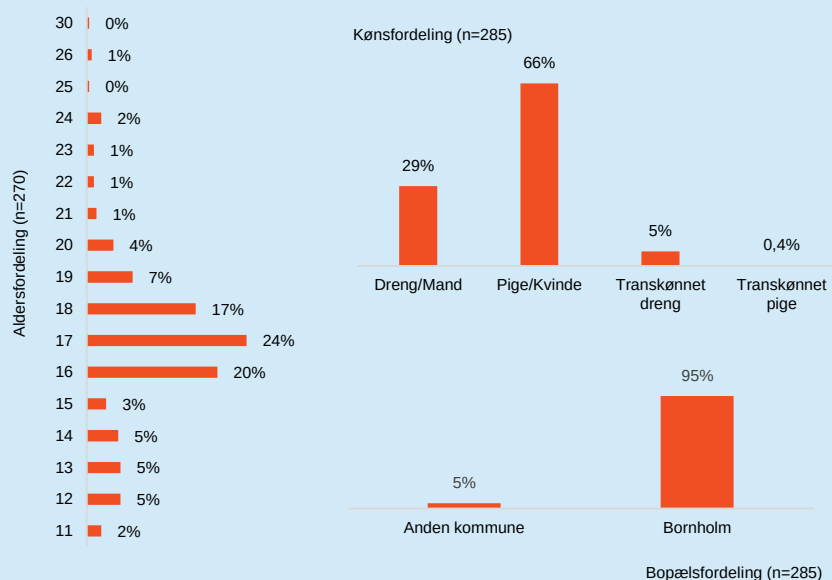
Ungeheden når også ud til en gruppe af unge i sårbare livssituationer med problemstillinger som blandt andet kønsdysfori, prævention, seksuelle grænser og seksualitet. Disse unge kommer ikke af sig selv, men henvises fra skoler, sagsbehandlere i kommunen eller gadeplansmedarbejdere, og ofte bliver de fulgt til ungeenheden f.eks. af en socialpædagog. Ifølge ungeenheden har de haft ca. 5-10 brugere ud af i alt 130, der har fået rådgivning om særligt sårbare emner og er indgået i længere forløb.

Beskæftigelsesfordeling (n=271)

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Fordeling af henvendelser til UngMod Bornholm ud fra registrerede oplysninger om alder, bopæl, beskæftigelse, og køn:

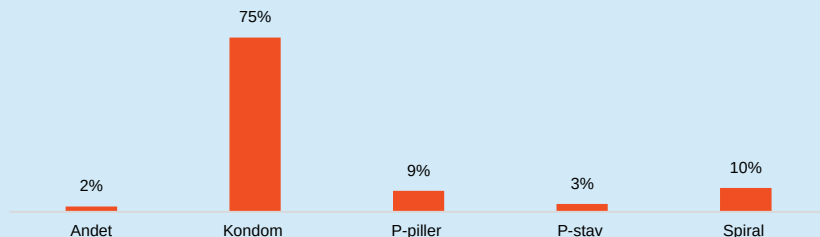
Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Henvendelsessemner

Test, prævention og samtaler

39% af de samlede henvendelser har været ang. test for kønssygdomme. På baggrund af interviews med brugere, medarbejdere og samarbejdspartnere vurderer evaluator, at en betydelig andel af de unge, der er blevet testet i UngMod Bornholm, med stor sandsynlighed ikke ville være blevet testet hos egen læge. Medarbejderne er overbeviste om, at tilbuddet har været bidraget til at bryde smittekæder for kønssygdomme.

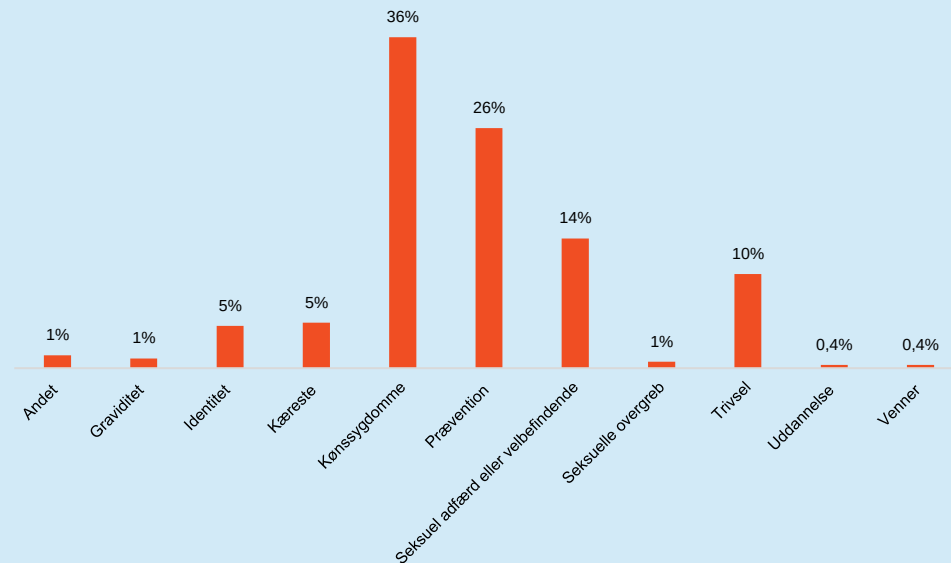
En del andre brugere har benyttet UngMod for at få rådgivning, hvilket viser, at ungeenheden på Bornholm har udfyldt et behov for samtaler, som unge ikke vil gå til forældre, lærere eller læge med. En del af disse henvendelser har omhandlet prævention (26%), hvor der primært er udleveret kondomer, men der har også været henvendelser om seksuel adfærd (14%), trivsel (10%), og identitet m.m.

Type prævention udleveret/opsat/udtaget (n=88)

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Karakteren af de unges henvendelse hos UngMod:

Primært emne under rådgivning (n=283)

Datakilde: Ungehedernes registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Aborter og kønssygdomme

Det kan på nuværende tidspunkt ikke vurderes, om ungeenheden har haft en effekt i forhold til antallet af provokerede aborter og klamydiatilfælde på baggrund af registerdata, dels fordi populationen er lille, og dels fordi opgørelsen er foretaget over en kort periode.

På grund af det lille antal provokerede aborter fremstår små udsving store, og det er ikke muligt at koble dem til implementeringen af UngMod.

Fra 2019-2022 har antallet af klamydiatilfælde været jævnt stigende fra 80 til 116 tilfælde årligt, hvorefter antallet er faldet og i 2024 var på 82 tilfælde. Samtidig er flere unge blevet testet for kønssygdomme i perioden, hvor UngMod har eksisteret¹³. Dette kan indikere, at UngMod har haft en positiv effekt på, at få flere unge testet og på at opfange smittekæder. Det er dog ikke muligt at udlede grundet kort dataindsamlingsperiode.

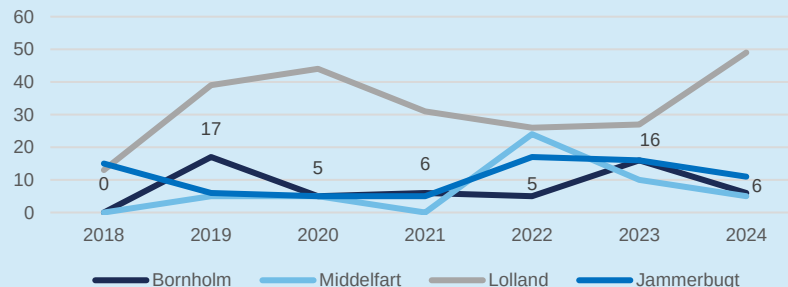
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Statens Serum Institut og Sundhedsdatastyrelsen.

Fodnote 13) Se bilagsrapport fra s. 39 for oversigt over antal test for kønssygdomme på Bornholm.

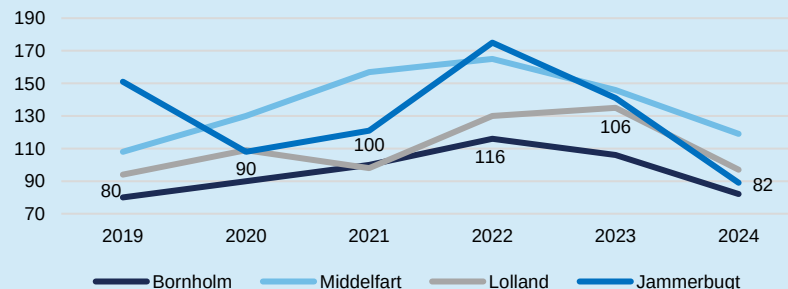
Fodnote 14) Som referencekommuner er valgt kommuner med lignende indbyggertal.

Fodnote 15) Målgruppen for ungeenhederne er unge i alderen 12-25 år. Af hensyn til GDPR kan vi i klamydiaopgørelserne ikke medtage data for 12-årige, fordi forekomsterne er for små.

Antal provokerede aborter for 12-25-årige kvinder bosiddende i Bornholm Kommune, 2018-2024 – Sammenlignet med referencekommuner¹⁴

Antal klamydiatilfælde for 13-25-årige bosiddende i Bornholm Kommune, 2019-2024 – Sammenlignet med referencekommuner¹⁵

Hvad appellerer til målgruppen?

Del 1

Tilbuddet appellerede til den unge målgruppe, fordi det var:

- Muligt at få hurtigere tid end ved lægen
- Lettere tilgængeligt, fordi de "bare kunne komme forbi"
- Gratis at få prævention
- Mere personligt end almen praktiserende læge
- Et trygt, hyggelig og uformelt indrettet rum

UngMod var lettilgængelig, personlig og uformel

Det har haft stor betydning, at de unge kunne komme hurtigt til hos ungeenheden, og at tilgængeligheden af tilbuddet var nem. Mange af de unge oplevede ventetid hos egen læge og valgte derfor UngMod Bornholm for bl.a. at blive testet for kønssygdomme.

At ungeenheden var lettilgængelig appellerede til målgruppen, og brugerne værdsatte, at de "bare kunne komme forbi." Det var nemt at tage kontakt og booke tid, da de både kunne skrive en sms, ringe eller bare gå forbi klinikken.

En del brugere valgte prævention på baggrund af ungeenhedens rådgivning, og fordi præventionen var gratis. Prævention har været gratis for unge på Bornholm i en årrække, men kun for unge under 18 år. Ved dette tilbud var aldersgruppen udvidet til 25 år. Desuden var UngMods prævention ikke kun gratis de første tre måneder – den var uden tidsbegrænsning. Den gratis prævention blev uddelt både af UngMod og af almenpraktiserende læge, men det tyder på, at de unge foretrak at gå til ungeenheden for at få den, hvilket kan være indikator for, at ungeenheden tiltrak unge, der måske ikke ellers ville have fået prævention.

Brugerne har oplevet ungeenheden som mere personlig end den alment praktiserende læge, og at der hos ungeenheden har været fokus på deres individuelle behov. Stemningen i ungeenheden har været tryk, hyggelig og uformel, hvilket har gjort det nemmere for brugerne at tale åbent om seksuel sundhed og andre emner. De har følt sig velkomne til at stille spørgsmål uden frygt for at blive dømt eller opleve, at deres spørgsmål blev opfattet som dumme.

Hvad appellerer til målgruppen?

Del 2

Tilbuddet appellerede til den unge målgruppe, fordi der var:

- Tid og mulighed for samtale med en voksen
- Mulighed for at tage venner med
- Anonymitet – de unge behøvede ikke involvere forældre

"Min oplevelse har været rigtig god. Det er et hyggeligt og imødekommende rum, så man føler sig tryk. Der var ikke noget pres i forhold til selve snakken."

Bruger, 18 år

Mulighed for samtale med en voksen, der ikke var ens forælder

En afgørende faktor for ungeenhedens tiltrækningskraft for brugerne har været muligheden for at tale med en voksen, der ikke var en person, brugerne kendte, men som derimod var en fagperson, der kunne tilbyde perspektiver på brugerens situation. Ungeenheden opfyldte de unges behov for samtaler om emner, som de ofte følte sig ubekvemme ved at tale om med deres forældre om, og som de heller ikke ønskede at kontakte en psykolog eller læge om. Evalueringen viser, at de unge afviste eller ikke benyttede andre tilbud, fordi de enten syntes, problemet var for lille, fordi de havde svært ved at sætte ord på det, eller fordi der oftest var lang ventetid til alternativerne.

Det tiltrak brugerne, at de havde mulighed for at benytte tilbuddet alene, med en ven eller i en gruppe. Flere brugere fortalte, at de havde draget fordel af at tage en tæt ven med til samtaler om prævention, eller at de havde besøgt ungeenheden sammen med venner for at blive testet for kønssygdomme.

Ungeenheden bidrog til, at brugerne selv tog ansvar for deres trivsel og seksuelle sundhed. Brugerne så det som en fordel, at de ikke nødvendigvis behøvede at inddrage deres forældre men kunne benytte UngMod Bornholm, uden at deres familielæge kendte til det eller uden at skulle bede deres forældre om hjælp eller samtykke.

Ulighed i sundhed

"Vores unge, får ikke det her behov opfyldt hjemmefra og spørger ikke hjemme, men har stadig behov for at få den her helt basic viden (om seksuel sundhed). De kan ikke engang bruge ordet prævention, fordi de kender det ikke. De brugte ikke prævention, men de vil heller ikke blive gravide. Især når de aldrig har snakket om det med nogen før, så betyder det alverden at have sådan et rum."

Medarbejder, kommunalt tilbud for udsatte unge

UngMod har fokuseret på ulighed i sundhed ved:

- At tilbyde lettilgængelige sundhedstjenester
- At tilbyde gratis prævention
- At have et tilbud, der tiltaler unge i sårbare livssituationer

UngMod Bornholm bidrog til at mindske sundhedsuligheden blandt unge ved at tilbyde lettilgængelige og relevante sundhedsfremmende tjenester samt rådgivning og støtte til unge i sårbare livssituationer

UngMod Bornholm har bidraget til at fremme sundhed og lighed blandt unge ved at tilbyde lettilgængelige sundhedstjenester og rådgivning til unge, der oplevede mistrivsel eller bekymringer om deres seksuelle sundhed. Det har haft stor betydning, at UngMod var tilstede på forskellige lokationer, benyttede forskellige kommunikationskanaler og havde åbningstider, der var tilpasset forskellige unges behov.

På Bornholm er antallet af unge, der ikke får en ungdomsuddannelse, få anbragt et barn, selv har en "børnesag" i kommunen, eller som mistrives, højere end landsgennemsnittet. Ungeenhedens tilbud ramte målgruppen af unge i sårbare livssituationer, idet unges problemer omkring misbrug og trivsel ofte hænger sammen med seksualitet. UngMod Bornholm oplevede, at brugerne kom for at tale om ét emne, men endte med at tale om noget andet. Dette indikerer, at de unge turde henvende sig og tillod medarbejderen at guide samtalen hen mod mere komplekse emner, som kunne være svære at henvende sig om direkte. Medarbejderne hos UngMod Bornholm påpegede, at henvendelser til egen læge ofte kræver et afgrænset problemfelt, men da de unge ofte har flere problematikker, har ungeenheden haft bedre tid til at tale helhedsorienteret med de unge. De kommunale enheder, der har med udsatte unge at gøre, har haft stor gavn af ungeenheden, fordi de har haft nogen at henvise de unge til, hvis de har haft brug for at tale om køn, seksualitet m.m.

Ifølge ungeenhedens egne opgørelser, har en tredjedel af brugerne angivet, at de sandsynligvis ikke ville være blevet testet for kønssygdomme andre steder. Dette antyder, at UngMod Bornholm har nået unge, der ellers ikke ville være blevet testet. Implementeringen af gratis prævention for alle unge på Bornholm har højst sandsynligt betydet, at færre unge har haft ubeskyttet sex. Flere af de interviewede brugere har tilskrevet UngMod Bornholm deres viden om og brug af prævention.

Casehistorier

"Jeg stødte første gang på UngMod på skolen. Snakkede med nogle kammerater om det og hørte, at de foretog test og andre ting. Og så hang der nogle plakater rundt omkring med information. Jeg besluttede mig for at prøve det og tog til et drop in-besøg mellem 14-17 om torsdagen efter skole sammen med min ven. Det var ret fedt at kunne tage forbi efter skoletid. UngMods lokation på skolen gjorde det lidt mere bekvemt, og det føltes på en måde mere diskret, hvilket jeg satte pris på.

Min oplevelse var virkelig god. Jeg blev mødt af en af medarbejderne hos UngMod, som var utrolig sød og imødekommende. Vi fik en hyggelig snak, og det hele føltes meget afslappet og behageligt.

Jeg havde fået mistanke om, at jeg måske havde klamydia, så jeg var nødt til at gøre noget ved det, og ellers var jeg nok gået til lægen. Men min ven tænkte ikke, at han havde klamydia, men da han alligevel tog testen hos UngMod, viste det sig, at han faktisk var positiv.

Jeg tror, det var noget med nærheden og personligheden hos UngMod, der gjorde forskellen for mig. Det føltes mere afslappet og mindre formelt end hos lægen. Det var nemt, og desuden, når man tester positivt, bliver ens egen læge også informeret, så man får den nødvendige opfølgning."

Bruger, 19 år

"Jeg blev opmærksom på UngMod, da de præsenterede sig under en samling på vores gymnasium. De har været der flere gange, og måske var det efter anden eller tredje gang, at jeg tog fat i dem.

Jeg kontaktede dem via deres hjemmeside og fik en aftale om at mødes til en samtale. Derefter har jeg nok været der omkring 5-6 gange nu, altid med den samme person. Jeg henvendte mig til dem, fordi jeg havde nogle tanker og oplevelser, som jeg ikke rigtig kunne dele med andre. Jeg følte, at UngMod var der for den slags situationer. Vores samtaler har primært drejet sig om de samme temaer, men vi har også berørt andre emner. Jeg begyndte at gå derhen på grund af et forhold, og samtalen udviklede sig til også at omhandle emner som prævention og meget andet.

Min oplevelse har været rigtig god. Det er et hyggeligt og velkomment miljø, hvor man virkelig føler sig tryk. Hvis UngMod ikke havde været der, ville jeg nok have holdt mine tanker for mig selv. Jeg føler ikke, at det ville være rart at tale med lærerne om det, og jeg har heller ikke lyst til at diskutere det med mine forældre. Jeg har dog snakket lidt med mine venner om det, men ikke i detaljer. Jeg fik også en test for kønssygdomme hos UngMod, mens jeg var der, og det ville jeg nok hellere ikke have taget til lægen for."

Bruger, 18 år

UngeLiv Hvidovre

UngeLiv Hvidovre er et tilbud, hvor unge i alderen 12-25 år kan få gratis prævention, blive testet for kønssygdomme og få rådgivning om seksuel sundhed og trivsel. UngeLiv Hvidovre er desuden tilstede på ungdomsuddannelser i Hvidovre Kommune, hvor de tilbyder kortere samtaler, seksualundervisning, NADA øreakupunktur, test for kønssygdomme etc.

Organisatorisk har UngeLiv Hvidovre været forankret i Hvidovre Kommunes sundhedspleje. Her overgår det til drift efter projektperioden. I projektperioden har der været mulighed for at afprøve en række tiltag, som der naturligt vil være mindre af i driften, men ellers fortsætter enheden som hidtil. UngeLiv Hvidovre har kontakt til andre kommuner og uddannelsesinstitutioner, som vil indgå samarbejde med UngeLiv, så omfanget af UngeLivs aktiviteter gradvist udvides.

Klinikken

UngeLiv Hvidovre

Tilgængelighed

Hjulmagerporten 20
2650 Hvidovre

UngeLiv Hvidovre er placeret ved Avedøre Stationsby i samme bygninger som Hvidovre Ungdomsskole, Den Kommunale Ungeenhed og Avedøre Bibliotek, samt tæt på Avedøre st., Hvidovre Gymnasium & HF og FGU Vestegnen Hvidovre.

UngeLiv Hvidovre er centralt placeret blandt andre ungdomstilbud

Det er af afgørende betydning for brugerne af UngeLiv Hvidovre, at ungeenheden fysisk er placeret et sted i Hvidovre, hvor mange unge færdes på grund af uddannelser og den kommunale ungeenhed. Ligeledes er ungeenheden nem at nå med offentlig transport. Placeringen gør det let for unge at besøge tilbuddet, og det har stor betydning for, at unge i sårbare livssituationer benytter tilbuddet. Blandt andet følger lærerne fra ungdomsskolens heltidsundervisning elever helt hen til ungeenheden, hvilket ikke ville have været muligt, hvis det var placeret et andet sted i Hvidovre.

UngeLiv Hvidovre er placeret diskret men samtidig nemt tilgængeligt for brugerne, og der er tydelige skilte, der viser vej til ungeenheden. Det fungerer godt, at ungeenheden er placeret i samme bygninger som andre ungdomstilbud, da det giver brugerne en følelse af at kunne bruge stedet anonymt. Ungeenhedens lokaler giver god mulighed for anonymitet. Lokalerne består af tre rum: et venteværelse, et rum med gynækologisk udstyr og et rum med sofa og bord. Venteværelset gør det muligt at være flere brugere til stede på samme tid og samtidig opretholde anonymiteten. Brugerne kan for eksempel vente i kø uden at være synlige udefra, og de har mulighed for at forlade ungeenheden af to forskellige udgange for at undgå at møde andre brugere i venteværelset.

En enkelt udfordring ved ungeenhedens placering er, at ungeenheden er placeret i et geografisk hjørne af kommunen, hvilket betyder, at tilbuddet primært henvender sig til de unge, der færdes i området. Ungeenheden har derfor oprettet en pop up-satellitenhed i den modsatte ende af Hvidovre ved Hvidovre Familiehus, som er i midten af Hvidovre Kommune ved siden af Sundhedsplejen for at øge tilgængeligheden. Der har været besøgende i satellitten, dog i mindre grad end i den primære UngeLiv-klinik. De unge, der brugte satellitten, er blevet spurgt, om det gjorde en forskel, at muligheden for samtale og test var i Hvidovre midt. 1 ud af 5 besøgende syntes, det havde en betydning. Konklusionen er derfor indtil videre, at ressourcer til at åbne en satellit er for store i forhold til det relativt lille behov, der synes at være.

Åbningstider

UngeLiv Hvidovre har drop in-åbningstid: tirsdag kl. 12-14 og torsdag kl. 15-17.

Herudover er det muligt at bestille tid hos en ungerådgiver efter aftale alle andre hverdage.

Det er muligt at bestille tid pr. mail, SMS eller ved at ringe og lægge en besked på UngeLivs telefonnummer.

Drop in-åbningstider benyttes især af elever fra de nærliggende skoler

UngeLiv Hvidovre tilbyder stor fleksibilitet med to drop in-åbningstider og mulighed for at bestille tid alle andre hverdage (mandag-fredag).

Tidsbestilling giver brugerne mulighed for at planlægge deres besøg på det tidspunkt, der passer bedst ift. deres tidsplan og behov. Derudover giver det for nogle brugere en tryghed at vide, at de har en aftale, hvor der er god tid til deres samtale, og at der ikke kommer andre i dette tidsrum.

Personalet er tilgængeligt på forskelligt tidspunkter. Brugerne oplever, at det altid er muligt at få en tid, fordi den primære medarbejder er tilgængelig hele ugen. Gynækologen er tilgængelig hver anden onsdag, kl. 15-19, og de sene tider er især efterspurgt blandt de unge.

De to drop in-åbningstider fungerer godt og giver brugerne flere valgmuligheder:

- Fordelen ved drop in-åbningstiden tirsdag kl. 12-14 er, at elever fra de nærliggende uddannelsesinstitutioner har mulighed for at komme forbi i deres frokostpause, eller mens de er i skole. I dette tidsrum kommer eleverne både forbi ungeenheden alene og i grupper. Ungeenheden har indgået en aftale med gymnasiet og FGU'en om, at eleverne ikke får fravær, hvis de besøger ungeenheden, og det har betydning for, at de vælger at komme i dette tidsrum.
- Brugerne kommer typisk til drop in-tiderne for at blive testet for kønssygdomme og for at få information om prævention, og de kommer i sjældnere tilfælde for samtaler.
- Andre brugere benytter typisk UngeLiv Hvidovre i deres fritid og efter arbejde, og de kommer derfor i den sene drop in-åbningstid torsdag kl. 15-17.

Projektet

UngeLiv Hvidovre

Formål og målopfyldelse

Formålet med projektet har været at fremme unges seksuelle og mentale sundhed med etablering af UngeLiv som et lavtærskeltilbud, der ikke kræver henvisning, og hvor der ud fra et forebyggelses- og sundhedsfremmende perspektiv, arbejdes tværprofessionelt og tværsektorielt med at fremme unges seksuelle og mentale sundhed.

UngeLiv Hvidovre åbnede i november 2022.

Målopfyldelse

UngeLiv Hvidovre har arbejdet målrettet på at opfylde sine målsætninger om at fremme unges seksuelle og mentale sundhed. Ungeenheden har oplevet en mere eller mindre konstant strøm af brugere siden start, hvilket vidner om, at tilbuddet rammer et behov hos målgruppen. I alt har UngeLiv Hvidovre haft 1064 henvendelser¹⁶ i perioden nov. 2022 – dec. 2024¹⁷.

UngeLiv Hvidovre har succesfuldt etableret fysiske lokaler i Hvidovre Kommune og et samarbejde med Hvidovre Hospital. Ungeenheden tilbyder og gennemfører rådgivning inkl. individuelle samtaler, kliniske undersøgelser, oplysningsarbejde på skoler, gratis prævention, samt er tilgængelig på sms, hvilket særligt er relevant for de unge, der kan have svært ved at ringe eller møde op fysisk.

Ved at arbejde tværprofessionelt er UngeLiv Hvidovre i stand til at tilbyde en bred vifte af tjenester og rådgivning, der adresserer forskellige aspekter af unges sundhed.

Med sit fokus på både mental og seksuel sundhed er ungeenheden i stand til at målrette sine aktiviteter mod de områder, der er mest relevante og presserende for de unge. På baggrund af antallet af henvendelser ses, at ungeenheden har fokus på både at fremme unges seksuelle sundhed og på at styrke mental sundhed. Sidstnævnte blandt andet gennem NADA øreakupunktur.

Fodnote 16) Henvendelser omfatter både fysiske henvendelser samt rådgivning via sms, telefon og mail.

Fodnote 17) Henvendelser registreret fra 1. november 2022 til 3. december 2024.

Projektorganisering

UngeLiv Hvidovre er forankret hos en projektleder i Hvidovre Kommune samt en daglig leder af ungeenheden, der har en baggrund som sundhedsplejerske.

Herudover er to kommunale medarbejdere med socialfaglig baggrund og en sundhedsplejerske tilknyttet samt to medarbejdere fra gynækologisk afdeling på Hvidovre Hospital – en læge og en sygeplejerske.

I en periode har der været tilknyttet to jordemødre fra Hvidovre Hospital i stedet for sygeplejersken.

(se næste side for organisationsdiagram)

Deltidsansatte kan have svært ved at balancere arbejdet

Det har afgørende betydning for UngeLiv Hvidovre, at de har en gennemgående medarbejder ansat på (næsten) fuldtid. Det betyder, at én person har overblik over ressourcer, kan fordele brugerne på relevante faggrupper, og at det er nemt for samarbejdspartnere at samarbejde med ungeenheden, fordi der er én person at kontakte.

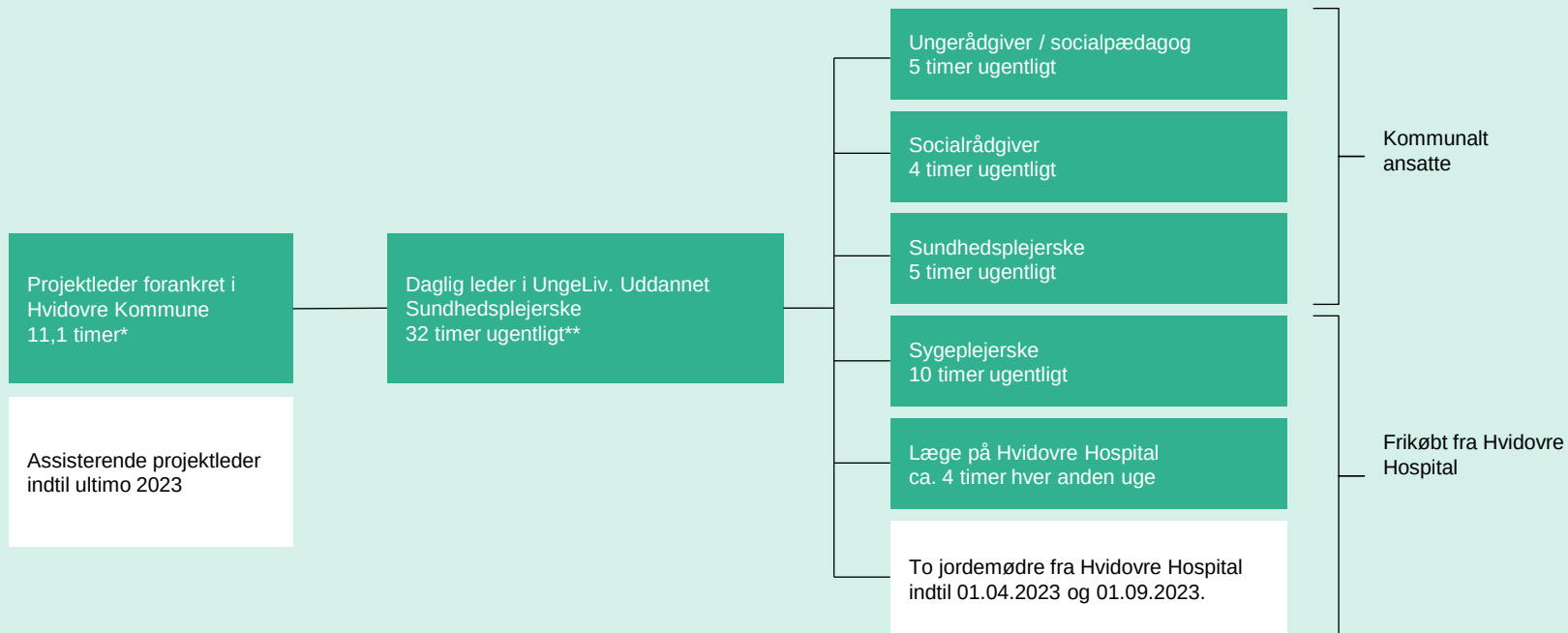
I starten havde ungeenheden to medarbejdere i drop in-tiden, men dette blev revideret til kun én medarbejder, da det viste sig at være tilstrækkeligt.

Projektet har et team af flere medarbejdere med færre timer, hvilket medfører, at ungeenheden kan være fleksibel med åbningstiderne og kan håndtere ferie, sygemeldinger m.m. i teamet.

For eksempel beskriver teamet, at det ikke er nødvendigt at sætte fast tid af i medarbejdernes kalender til samtaler med unge, men at det altid er muligt at finde ledig tid i en medarbejders kalender, fordi de er mange i teamet.

Flere medarbejdere ønsker, at der er en tydeligere struktur i medarbejdernes tid og tilgængelighed i ungeenheden. For nogle medarbejdere er det nemt at få deres timer i UngeLiv Hvidovre til at passe med deres øvrige arbejdsopgaver; det gælder f.eks. sundhedsplejerskerne. For andre er det en udfordring, dels fordi det kan være svært at få timerne i ungeenheden til at passe med en vagtplan – det gælder f.eks. jordemødre – og dels fordi medarbejderne ud over de faste timer i ungeenheden også bruger betydelig "usynlig" tid på blandt andet koordinering, henvendelser fra andre medarbejdere på forskellige tidspunkter og andre mindre opgaver, der bliver afledt af deres funktion.

Organisationsdiagram

* Timeantal gældende fra 2024

** Timeantal gældende fra 2024. 37 timer frem til 1.1.2024.

Faglighed & kompetencer

Fagligheder tilknyttet ungeenheden:

- Sundhedsplejerske (to medarbejdere)
- Socialpædagog
- Socialrådgiver
- Sygeplejerske
- Læge
- Jordemoder (i en periode)

UngeLiv Hvidovres styrke er, at der er tilknyttet flere medarbejdere med forskellige fagligheder

UngeLiv Hvidovre er et velfungerende team af medarbejdere med forskellige faglige kompetencer, som oplever at have de rette faglige kompetencer tilknyttet ungeenheden. Ungeenheden oplever, at det er en fordel, at medarbejderne har forskellige fagligheder for at kunne imødekomme brugernes forskellige behov samt ved at have medarbejdere tilknyttet fra forskellige organisationer, der kan sprede kendskabet til ungeenheden.

Nogle unge henvender sig til ungeenheden for at tale om emner som graviditet, seksuel orientering, kønsidentitet og kønsskifte, misbrug og overgreb. Det kræver personale med særlig faglig ekspertise.

Evaluator har identificeret to faglige kompetencer, som er essentielle for ungeenheden: én medarbejder med sundhedsfaglig ekspertise og én medarbejder med socialpædagogisk baggrund. Ungeenheden oplever, at en bred vifte af fagligheder og færdigheder vil kunne løfte rollen som den socialpædagogiske medarbejder. Den sundhedsfaglige ekspertise kan varetages både af jordemødre, sygeplejersker eller andet sundhedsfagligt personale med viden indenfor seksuel sundhed.

Herudover er det essentielt for ungeenheden at have en læge tilknyttet fra hospitalet, der kan opsætte spiral, indsætte p-stav m.m. (se mere herom på næste side).

Samarbejde m. hospital

Del 1

UngeLiv Hvidovre har en læge tilknyttet fra Gynækologisk-Obstetrisk afdeling på Hvidovre Hospital i fire timer hver anden uge samt en sygeplejerske fra samme afdeling ca. ti timer ugentligt.

I det tidsrum, hvor lægen er til stede, opsætter hun spiral og indsætter p-stav på klinikken samt har samtaler med brugerne om emner som cyklus og prævention.

Sygeplejersken har præventionsrådgivning, en drop in-tid, en pop up-stand på TEC Hvidovre samt er til stede under lægens konsultationstid.

Lægekompetencer er væsentlige for opsætning af spiral, udskrivning af recepter m.m., og det er sårbart, hvis kun én læge er tilknyttet ungeenheden

Det er væsentligt for ungeenhedens tilbud at have en læge tilknyttet, der kan opsætte spiral, udskrive recepter m.m. Dog er det sårbart, at lægen er den eneste med de kompetencer. Ungeenheden kan kun via lægen udlevere p-piller og behandlingsmedicin til kønssygdomme. Lægen udleverer p-piller til 3 måneder, og herefter skal brugeren gå til egen læge.

I projektets begyndelse var det intentionen, at ledere på hospitalet skulle tættere på projektudviklingen, men på grund af diverse organisatoriske forhold på hospitalet består samarbejdet i stedet af frikøb af personale og hjælp til arbejdsgange vedr. test. Herudover sidder en leder fra hospitalet i projektets styregruppe.

Den frikøbte læges timer i ungeenheden trækkes fra lægens faste 37-timers stilling på hospitalet. Evaluator vurderer, at en sådan model er uholdbar, fordi lægen oplever, at hospitalet mangler ressourcer, når hun er i ungeenheden. Evaluator vurderer, at det vil være mere hensigtsmæssigt at lave en form for konsulent-ansættelse af lægen ud over normal arbejdstid. Når enheden overgår til drift, indgår enheden derfor en kontrakt på konsulentvilkår med en læge ansat på Hvidovre Hospital.

Det er tilsvarende sårbart, at ungeenheden kun har én læge tilknyttet, da det betyder, at UngeLiv Hvidovre må lukke lægetiden, når lægen er syg eller har ferie. Det kan derfor være en mulighed at ansætte en jordemoder, der bliver oplært i at opsætte spiral m.m., som således kan supplere lægen i præventionsklinikken. UngeLiv Hvidovre fortæller i interviews, at de formoder, at det er attraktivt for jordemødre at være i ungeenheden, og at jordemødre ofte har arbejdsliv kombineret af flere jobs. Denne faggruppe passer derfor godt ind i UngeLivs koncept og er lønmæssigt også billigere end læger.

Samarbejde m. hospital

Del 2

Sammenhæng mellem ungeenhed og hospital sikrer, at brugeren kan følges hele vejen

Ungeenheden erfarer, at det har stor værdi, at nogle medarbejdere har en tilknytning til hospitalet, f.eks. i tilfælde hvor en bruger skal have foretaget en abort. I sådanne tilfælde kan UngeLiv Hvidovre følge brugeren til hospitalet og dermed give brugeren øget tryghed. Ungeenheden vurderer, at en sådan medarbejder både kan være en jordemoder og en sygeplejerske.

Ungeenheden har i løbet af projektperioden ændret sygeplejerskens arbejdstid fra halve til hele dage, fordi det viste sig at være uhensigtsmæssigt at splitte arbejdstiden på halve dage mellem ungeenheden og hospitalet, og fordi det var svært for pågældende at gå fra hospitalet på et bestemt tidspunkt for at være i ungeenheden.

Administrative udfordringer

UngeLiv åbnede i november 2022.

I begyndelsen har der været udfordringer ift. at etablere arbejdsgange omkring test for kønssygdomme.

Enkelte unge efterspørger, at ungeenheden har mulighed for at kende til deres sundhedshistorik.

Hurtig etablering af sted og praksis

Det har i opstarten af ungeenheden været en udfordring at få arbejdsgangen omkring test for kønssygdomme til at fungere.

Ungeenheden har forsøgt at blive oprettet som en lægeklinik, men dette kræver et nyt it-system i kommunen og kunne derfor ikke lade sig gøre. Det betød blandt andet, at prøvesvarene i en periode blev sendt med fysisk post til ungeenheden, hvilket tog længere tid og var mere usikkert, fordi postbudene havde svært ved at finde postkassen. Ungeenheden kan nu modtage prøvesvarerne elektronisk via "sikker post" gennem Hvidovre Kommune.

Det er en vigtig del af konceptet, at ungeenhederne tilbyder anonym rådgivning, hvorfor der ikke føres journal, og brugerne ikke skal oplyse cpr.nr. m.m. Det betyder også, at UngeLiv Hvidovre ikke kan se brugernes sundhedshistorik.

Denne anonymitet betyder, at brugerne selv skal fortælle deres historie og baggrund, hvilket der er både fordele og ulemper ved. Beretningen om sundhedshistorik kan være en nem måde at påbegynde en samtale, men nogle unge oplever det som en fordel, hvis UngeLiv Hvidovre har adgang til deres sundhedsjournal, så de ikke skal gentage deres sundhedshistorik; den kan være både følsom og svær at huske nøjagtigt.

Oplysningsaktiviteter

UngeLiv Hvidovre foretager oplysningsaktiviteter på følgende institutioner, platforme og kommunale enheder:

- FGU
- VUC
- TEC
- Hvidovre Gymnasium & HF
- HF & VUC København Syd
- Ungdomsskolen
- 7., 8. og 9. klasser
- Vestskovens Gymnasium
- Rødovre Gymnasium
- e-Boks
- Instagram
- Headspace
- TUBA
- Fælles elevråd
- Familierådgivningen
- Ungeenhed, jobcenter
- Hvidovre Ungecenter – MUTO, Ungeporten, sagsbehandlere, UU-vejledere mm.
- SSP
- Børne-ungerådet i Hvidovre Kommune

UngeLiv Hvidovre gennemfører oplysningsaktiviteter blandt en bred gruppe af aktører

UngeLiv Hvidovre foretager en bred vifte af oplysningsaktiviteter, der har til formål at øge kendskabet til ungeenheden, og ungeenheden når langt i forhold til at sprede kendskab til enheden.

Samarbejdet med skoler og andre kommunale aktører er generelt meget positivt, og aktørerne er åbne for samarbejde med enheden. Det eneste forsøg på kontakt, som ikke er lykkedes, er til ungdomsklubber i Hvidovre i forhold til at lave aftenarrangementer.

Ungeenheden foretager en del aktiviteter for dels at øge kendskabet til ungeenheden og dels at oplyse om seksuel sundhed og imødekomme et behov hos de unge (eleverne) på stedet. For eksempel er ungeenheden til stede på Hvidovre Gymnasium & HF, VUC, FGU og TEC i faste, ugentlige tidsrum, hvor de tilbyder samtaler om trivsel, NADA-akupunktur og forskellige tests. Derudover har folkeskoleklasser besøgt UngeLiv Hvidovre i forbindelse med "Uge sex" i 2024. Ungeenheden har varetaget seksualundervisning på Hvidovre Gymnasium & HF samt oplyst om seksuel sundhed på temadage på FGU, TEC, gymnasiet og folkeskoleklasser. Der er i kommunen et stort behov for, at sundhedsfagligt personale leverer seksualundervisningen, og UngeLiv Hvidovre udfylder dermed et aktuelt behov.

Det fungerer særligt godt, at ungeenheden har fokus på at engagere de unge på deres egne præmisser og tilpasser oplysningsaktiviteterne til forskellige skolars elevgrupper. For eksempel tilbyder medarbejderne NADA-akupunktur på flere skoler for at komme i kontakt med elever. Denne metode bevirker, at UngeLiv Hvidovre får unge i tale, der er forbeholdne overfor at skulle snakke om seksuel trivsel.

Tilbuddet

UngeLiv Hvidovre

Kendskab til UngeLiv Hvidovre

Kendskab primært via egen skole

Langt størstedelen af brugerne har kendskab til UngeLiv Hvidovre gennem deres uddannelsesinstitution. Ud af de i alt 913 henvendelser (i perioden sept. 2023 – dec. 2024) angiver 778 at have kendskab til ungeenheden gennem deres uddannelsesinstitution (85%). Det viser, at det fungerer godt at være til stede på de forskellige uddannelsesinstitutioner og at være dér, hvor de unge er.

Kendskabet til ungeenheden går i høj grad også fra mund til mund. Flere af de interviewede brugere beskriver, at de benytter UngeLiv Hvidovre, fordi de har fået kendskab hertil gennem klassekammerater, venner eller familie, og det kan siges at være en blåstempling af tilbuddet, når de unge selv anbefaler det til hinanden. En andel af brugerne nævner også, at de har fået kendskab til ungeenheden, fordi de har modtaget en mail i e-Boks.

Andre brugere henvises til tilbuddet af kontaktpersoner, lærere eller egen læge. Blandt henvendelserne er det registreret, at 4% af brugere har kendskab til ungeenheden gennem ungeenhedens kommunale samarbejdspartnere.

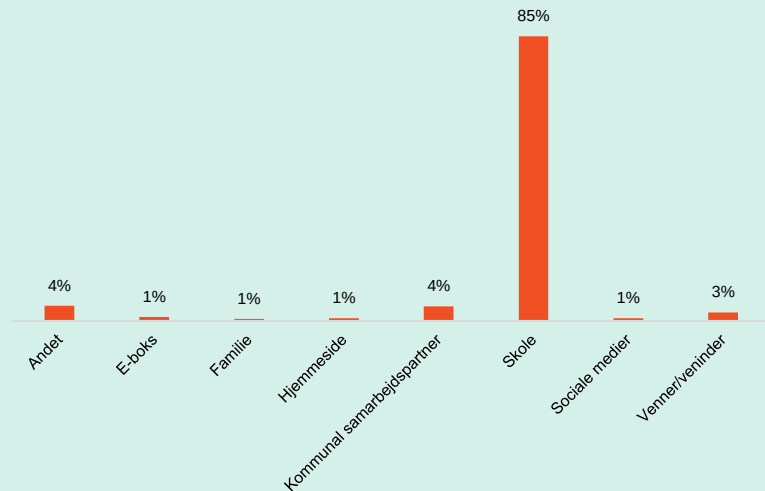
"Jeg stødte første gang på UngeLiv gennem e-Boks og fulgte dem på Instagram efter"

Bruger, 22 år

"Jeg lærte UngeLiv at kende på skolen. Sannie [daglig leder] er der ofte på skolen, og vi har både været forbi og fået NADA hos hende og flere gang for at få bolsjer, slikkepinde og kondomer. Vi har spurgt om prævention, og Sanni har spurgt ind til, hvordan det går."

Bruger, 19 år

Brugerne hører om tilbuddet gennem følgende kanaler:

Fordeling af kanaler (n=913)

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

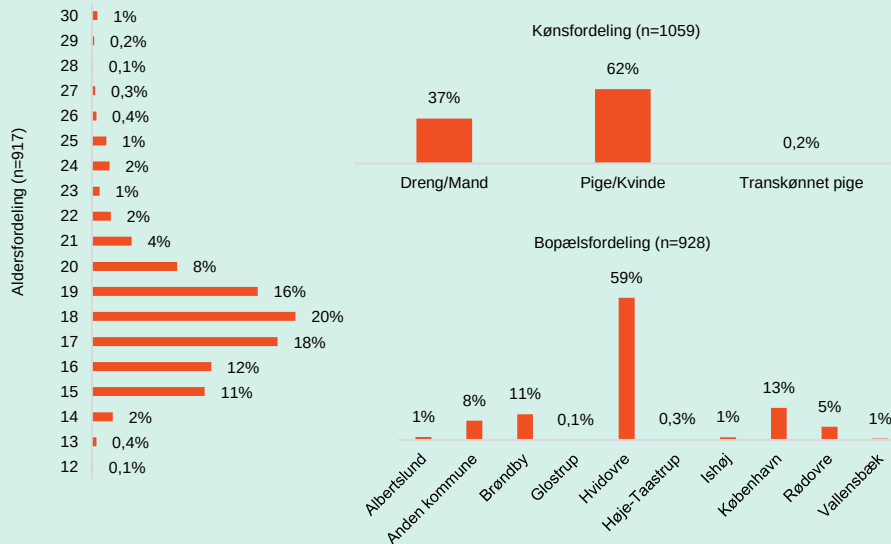
Hvem er brugerne?

Flere piger benytter UngeLiv

UngeLiv Hvidovre modtager en bred vifte af unge. Dette inkluderer både unge i den yngre del af målgruppen, unge der studerer, unge der ikke er tilknyttet uddannelse, unge der ønsker at blive testet for kønssygdomme, unge med diagnoser eller udfordringer, og unge med fast arbejde og etablerede forhold, der blot har brug for rutinemæssig præventionsbehandling. Denne diversitet viser, at ungeenheden formår at nå en bred gruppe af unge gennem sin tilstedeværelse på forskellige uddannelsesinstitutioner og platforme.

Der er en overrepræsentation af piger, der benytter UngeLiv Hvidovre (62%). Især i den yngste del af målgruppen (11-15 år) har flest piger henvendt sig til klinikken. I alt har 662 piger henvendt sig til ungeenheden i perioden sept. 2023 – dec. 2024, mens det samme gør sig gældende for 397 drenge. Ifølge medarbejderne afspejler denne fordeling ikke udelukkende forskellige behov men også, at piger ofte er mere tilbøjelige til at søge hjælp end drenge. Evaluatoren vurderer, at UngeLiv Hvidovre er nået ud til mange drenge (sammenlignet med de øvrige ungeenheder), fordi de har været så aktivt til stede på en bred vifte af ungdomsuddannelser. Derudover oplever UngeLiv Hvidovre, at NADA er et lavtærskeltilbud, som er let for drengene at benytte sig af, og som kan være indgang for medarbejderne til at tale med drengene om andre og sværere emner. UngeLiv vil i driften fortsat komme på alle ungdomsuddannelser og erhvervsuddannelser i Hvidovre.

Henvendelser i UngeLiv Hvidovre fordelt ud fra alders-, køns-, og bopælsoplysninger:

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Hvem er brugerne?

Unge på 16-20 år er primære brugere

75% af henvendelserne til ungeenheden er brugere i alderen 16-20 år. Dette, vurderer evaluatoren, i høj grad er et udtryk for, at ungeenheden fokuserer på at være til stede på ungdomsuddannelser, hvor eleverne i denne aldersgruppe er. Ungeenheden har nogle besøg fra unge i den yngre del af målgruppen, men ikke særligt mange. Ungeenheden har kontakt til grundskolerne i forbindelse med "Uge sex-aktiviteter" samt reklame på skolerne. Enheden har også forsøgt at udvide deres rækkevidde til den yngre målgruppe gennem samarbejde med ungdomsklubber, og det er indtil videre kun resulteret i undervisning hos en enkelt ungdomsklub. UngeLiv vedligeholder dog kontakten til ungdomsklubberne gennem deltagelse i kommunens SSP-møder.

Majoriteten af henvendelserne (i alt 549 stk.) er fra brugere bosiddende i Hvidovre. 379 af henvendelserne er fra brugerne bosiddende i Rødovre, Brøndby, København, Albertslund eller andre kommuner, mens brugerens bopæl ikke er oplyst i 129 af henvendelserne.

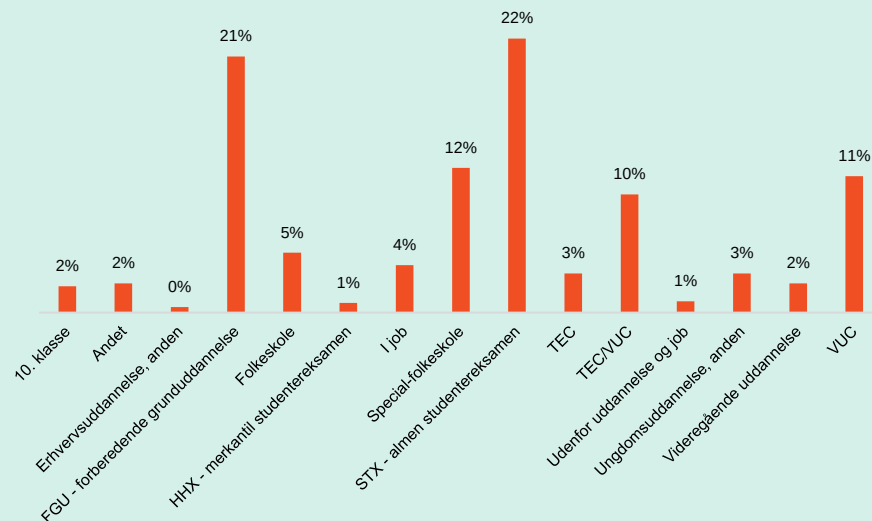
"Jeg tror ikke, at de 25 mest sårbare af vores elever ville bruge [UngeLiv], hvis det ikke lå dér, hvor det gør."

Medarbejder, Hvidovre
Ungdomsskole

"Piger med anden etnisk herkomst end dansk har brugt UngeLiv, fordi de havde en tryghed om, at der ikke blev skrevet journaler og noteret"

Medarbejder, UngeLiv

Henvendelser i UngeLiv Hvidovre fordelt ud fra beskæftigelse:

Beskæftigelsesfordeling (n=881)

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Henvendelsesemner

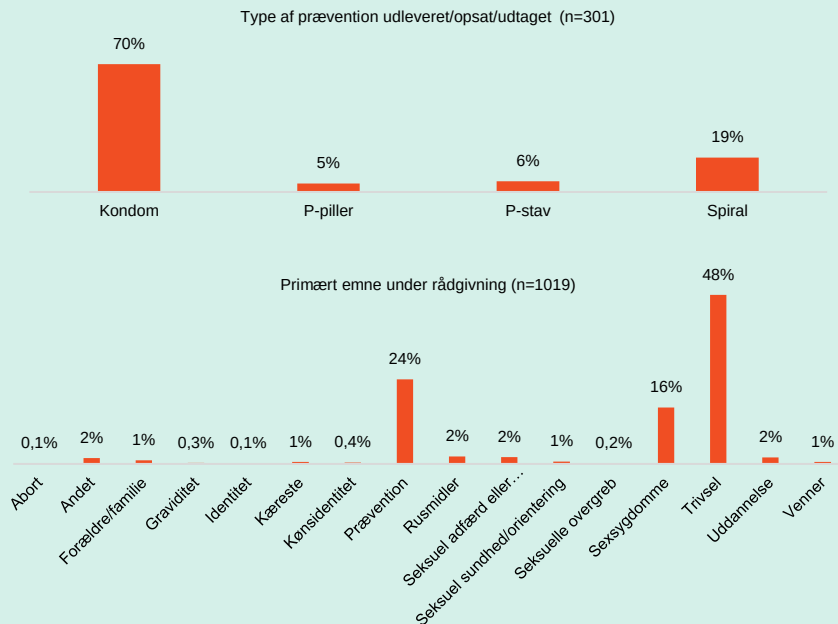
Henvendelser om kondomer og tests fører til dybere samtaler om trivsel

Henvendelserne varierer mellem overfladiske, korte besøg og længere samtaler. Generelt er det karakteristisk for alle henvendelser, at selvom de unge kommer ind med specifikke formål som f.eks. NADA-akupunktur eller at få kondomer, åbner der sig ofte mulighed for en samtale.

Majoriteten af henvendelserne er kortere henvendelser og samtaler om almen trivsel, prævention, seksualitet, uddannelse, venner og familie. Andre unge bruger ungeenheden til tale om mere udfordrende emner som graviditet, seksuel orientering, kønsidentitet og kønsskifte, misbrug og overgreb. Nogle af disse unge søger udelukkende hjælp hos ungeenheden, mens andre venter på at blive henvist til yderligere behandling hos kommunale instanser eller psykologer.

I nogle tilfælde bliver ungeenheden også brugt til samtaler om trivsel på skolen for eksempel eksamensangst, og i nogle tilfælde har skolelærere henvist grupper af piger til UngeLiv Hvidovre, hvis der har været konflikter i klassen.

Karakteren af de unges henvendelse hos UngeLiv og interaktion med UngeLiv på skolerne er blevet registreret og kan ses i oversigten herunder:

Datkilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Aborter og kønssygdomme

Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at vurdere på baggrund af registerdata, om ungeenheden har haft en effekt i forhold til antallet af provokerede aborter og klamydiatilfælde – dels fordi populationen er lille, og dels fordi opgørelsen er foretaget over en kort periode.

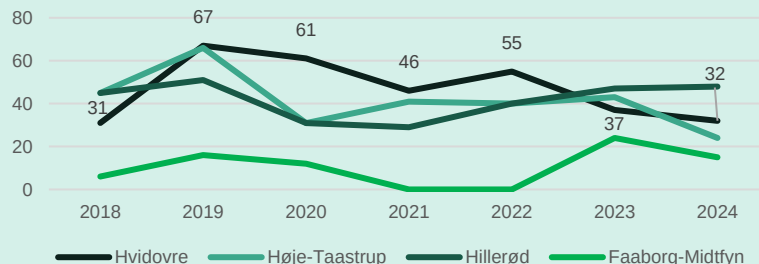
Registerdata viser, at antallet af klamydiatilfælde er faldet i Hvidovre Kommune fra 258 tilfælde i 2019 til 112 tilfælde i 2024. Det er dog nødvendigt med en længere tidsperiode efter UngeLivs oprettelse for at kunne vurdere, om faldet i tilfælde er en effekt af UngeLiv.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Statens Serum Institut og Sundhedsdatastyrelsen.

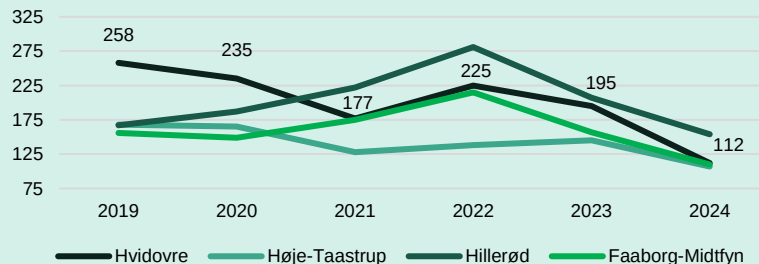
Fodnote 17) Som referencekommuner er valgt kommuner med lignende indbyggertal.

Fodnote 18) Målgruppen for ungeenhederne er unge i alderen 12-25 år. Af hensyn til GDPR kan vi i klamydiaopgørelserne ikke medtage data for 12-årige, fordi forekomsterne er for små.

Antal provokerede aborter for 12-25-årige kvinder bosiddende i Hvidovre Kommune, 2018-2024 – Sammenlignet med referencekommuner¹⁷

Antal klamydiatilfælde for 13-25-årige bosiddende i Hvidovre Kommune, 2019-2024 – Sammenlignet med referencekommuner¹⁸

Hvad appellerer til målgruppen?

Del 1

Tilbuddet appellerer til den unge målgruppe, fordi:

- Det er nemt at bruge, og der skal ikke bookes tid
- Brugerne kender medarbejderne
- Medarbejderne har en god tilgang til de unge
- Stemningen i UngeLiv er uformel og hyggelig
- Det er mindre pinligt

"Lyset er dæmpet derinde, og der er pyntet. Det gør, at det ikke føles som at være hos en læge, men det var hyggeligt, og man blev lidt afslappet. Det var meget indbydende. Og det er rart, at der er film på vinduerne, så det er anonymt."

Bruger, 19 år

UngeLiv er mere tilgængelig og personlig end hos lægen

UngeLiv Hvidovre er især appellerende for de unge, fordi det er tilgængeligt og nemt at bruge. Det har stor betydning for brugerne, at de ikke behøver at booke tid, men at de kan komme forbi lokalerne eller bestille en tid på sms uden at skulle forklare sig på forhånd. Brugerne er ofte bekendte med en eller flere af medarbejderne, det gør det lettere at tage skridtet og benytte tilbuddet, og det gør oplevelsen mere tryk for brugerne.

Herudover har medarbejderne en særlig tilgang til de unge, der er nærværende, personlig og i øjenhøjde, som de unge ikke oplever hos alment praktiserende læger. Dette betyder, at brugerne oplever, at de aktivt bliver lyttet til, at medarbejderne udviser oprigtig interesse i dem, og at de kommunikerer på en ligeværdig måde.

Derudover spiller stemningen og atmosfæren en vigtig rolle. Ungeenheden er mindre klinisk og mere uformel end en lægekonsultation, og lokalerne har en hyggelig og afslappet indretning, hvilket appellerer til de unge. Stemningen skaber en følelse af tryk og mindre alvor, hvilket gør det lettere at have samtaler om emner, der kan være følsomme eller pinlige.

Brugerne oplever ligeledes, at det er mindre pinligt at benytte ungeenheden end at skulle bruge sin læge til for eksempel test for kønssygdomme. Det hænger både sammen med, at de ikke skal forklare sig i ungeenheden, og at de ikke risikerer at blive set af andre. Herudover lægger ungeenheden vægt på at give brugerne oplysning om seksuel sundhed uden at være belærende, også selvom brugerne for eksempel kommer flere gange for at blive testet for kønssygdomme.

Hvad appellerer til målgruppen?

Del 2

Tilbuddet appellerer til den unge målgruppe på en anden måde end den individuelle lægeundersøgelse eller besøg hos sundhedsplejerske, fordi:

- Brugerne har mulighed for at tale uforpligtende med en neutral voksen
- Brugerne kan komme både alene, med en ven eller i grupper
- Der er mere tid i UngeLiv Hvidovre end hos f.eks. egen læge
- UngeLiv Hvidovre tilbyder flere perspektiver
- Prævention, rådgivning og tests er gratis

Der er tid til dybdegående samtaler og mulighed for at få flere perspektiver på en problemstilling

For brugerne er ungeenheden en mulighed for at tale med en neutral voksen, der ikke er tilknyttet skolen eller kender dem personligt. Tilbuddet er uden forpligtelser, og den unge oplever en frihed i, at de efter et besøg ikke behøver at forklare sig eller forholde sig til forløbet efterfølgende.

En betydelig del af ungeenhedens brugere benytter tilbuddet sammen med en ven, veninde eller i grupper. Brugerne anvender ofte ungeenhedens tilbud på skolerne i grupper, andre følger venner til klinikken for at give støtte, og nogle har venner, der deltager i samtalerne. Det giver brugerne tryghed, at de kan komme sammen med andre, og kendskabet til UngeLiv Hvidovre spredtes, når de unge tager venner med derhen.

Herudover har det stor betydning for brugernes oplevelse, at der er god tid til samtale og undersøgelse. Det betyder meget for de unge, at de føler, at der er tilstrækkelig tid under deres besøg hos ungeenheden til at stille spørgsmål m.m.. Det, oplever de ikke altid, er tilfældet hos en almenpraktiserende læge, hvorfor de tilvælger ungeenheden.

Det appellerer til de unge, at UngeLiv Hvidovre tilbyder nye perspektiver på deres problemstillinger end en sundhedsfaglig person alene kan tilbyde. For eksempel er nogle brugere kommet til ungeenheden, fordi de gerne ville have flere perspektiver på deres udfordringer omkring prævention, menstruation og seksualitet, end hvad de synes, en læge kan tilbyde.

At præventionen er gratis har ligeledes betydning for brugerne. For mange af brugerne er dette bekvemt, og for nogle er det afgørende, fordi de ikke har råd til prævention.

Ulighed i sundhed

"Måske især Hvidovre har en proportion af unge, der har svært ved at inkludere læger i deres liv – også i forhold til seksuel sundhed. Måske fordi de og deres forældre ikke forstår journaler m.m. Men det kan også bare være det med at sætte sig ned i et venteværelse. Jeg synes, de har ramt ned i et segment, der har brug for et sted at komme, der ikke er forbundet med resten af deres liv"

Medarbejder, Hvidovre Hospital

Forbedrer mental og seksuel trivsel

En del af brugergruppen, der benytter UngeLiv Hvidovre, består af unge, der typisk går på gymnasiet, HF, VUC eller er i arbejde. Ungeenheden rammer således et alment behov i forhold til oplysning om seksuel sundhed for unge i Hvidovre Kommune, og denne gruppe af unge benytter UngeLiv til spørgsmål og oplysning om seksuel sundhed, prævention og trivsel, som de ellers ikke ved, hvor de skal gå hen med.

En stor andel af ungeenhedens brugere er unge, der er i mere sårbare livssituationer. Blandt andet er UngeLiv Hvidovre i høj grad til stede på FGU, Ungdomsskolen og VUC, hvor eleverne kan booke en tid til NADA-akupunktur, samtaler, test for kønssygdomme m.m. Lærerne og medarbejderne beskriver, at majoriteten af eleverne er udsatte unge, der typisk mangler voksenkontakt i deres hverdag, har afbrudte skoleforløb, allerede er i kontakt med kommunen eller har forskellige personlige eller faglige udfordringer. FGU og Ungdomsskolen oplever, at mange af deres elever mistrives, har stress, er ensomme og har dårlig mental sundhed, og at ungeenheden konkret har en effekt på dagligdagen og elevernes trivsel. Selv mener ungeenheden, at de har nået denne målgruppe, fordi det er lykkedes dem at skabe kontakt til de voksne, som arbejder med unge i udsatte situationer. Ungeenheden oplever, at kontaktpersonerne hjælper de unge hen til ungeenheden første gang, og at de unge derefter har lettere ved selv at komme igen.

UngeLiv Hvidovre formår ligeledes at få unge med anden etnisk herkomst end dansk i tale om seksuel sundhed. I forhold til hvor mange unge med anden etnisk herkomst end dansk, der er i Hvidovre Kommune, får tilbuddet ikke særligt mange i tale. Men evaluatoren vurderer, at det bidrager til at reducere uligheden i sundhed blandt denne gruppe, at nogle unge i denne gruppe kommer i tale. Det har særlig været muligt pga. tilbuddet om NADA-akupunktur, som piger med anden etnisk herkomst end dansk gerne vil modtage. Derudover er medarbejderne hos UngeLiv Hvidovre opmærksomme på, at denne gruppe unge er mere komfortable med at tale om trivsel generelt end om seksuel sundhed.

Casehistorie

"Jeg besluttede mig for at opsøge hjælp angående forskellige præventionsformer. Det var min venindes mor, der anbefalede mig at kontakte UngeLiv. Min oplevelse med dem var virkelig positiv. To medarbejdere og det var nemt at få en tid, kun 1-2 ugers ventetid. Derudover kunne jeg skrive til dem i perioden op til mødet for at få information om, hvad jeg kunne forvente.

Både jeg og min kæreste var velkomne under besøget, og personalet var utroligt imødekommende. Det var min første gynækologiske undersøgelse, men jeg følte mig godt tilpas, især efter at have haft en venlig samtale med dem i telefonen inden.

Jeg følte mig tryk ved UngeLivs rådgivning. Min egen læge havde tidligere frarådet mig at få en spiral, da jeg ikke havde fået børn, og at der var lang ventetid for at få lagt en spiral. Derfor virkede UngeLiv som et godt alternativ med hurtig og gratis service. Jeg fik en tid til at få spiral i klinikken. Personalet var meget opmærksomme og gav mig tid til at trække vejret under undersøgelsen. Der var ingen hastværk, og jeg følte mig virkelig godt taget hånd om."

Bruger, 18 år

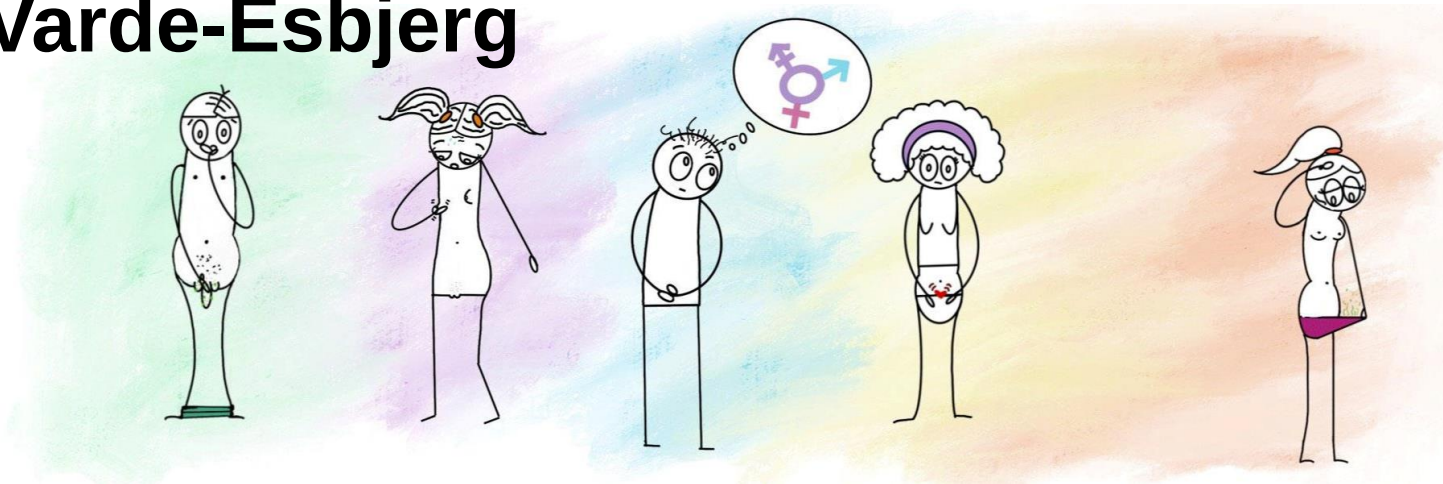
"Jeg har mødt UngeLiv på skolen. [Medarbejder i UngeLiv] er ofte til stede på skolen, og vi er ofte gået derned i min vennegruppe for at få bolsjer, slikkepinde og kondomer, og vi har snakket om prævention, og jeg har også fået NADA af hende. Jeg havde ikke hørt om NADA før, men jeg synes, det hjælper til at håndtere angst, stress og får mig til at sove bedre. Hvis UngeLiv ikke havde været der, havde jeg nok bare gået med det, da jeg ikke synes, jeg kan gå til lærerne eller nogle andre med det.

Det er ikke så meget én ting men flere ting, jeg har brugt UngeLiv til. Jeg har også fået foretaget en test for kønssygdomme der i "Uge sex", og det havde jeg nok ellers ikke fået gjort. Jeg har ikke taget en test for klamydia før. Jeg synes, det er virkelig pinligt at ringe til lægen, og derfor har jeg ikke har fået gjort det før.

Det betyder noget, at UngeLiv står der og viser, at det ikke kun handler om sex. Stemningen på skolen har gjort det aftabuiseret. Når [medarbejder i UngeLiv] alligevel er der, så kan man lige så godt benytte det, i stedet for at man skulle sige, at man skulle have en test."

Bruger, 19 år

UngeLiv Varde-Esbjerg

Varde Kommune og Esbjerg Kommune har sammen med Esbjerg og Grindsted Sygehus etableret et sundhedstilbud målrettet unge i alderen 12-25 år med et specifikt fokus på seksuel sundhed. Tilbuddet omfatter kliniske undersøgelser, rådgivning, undervisning og oplysningsarbejde samt tilbud om gratis prævention. Tilbuddet integrerer psykologiske, fysiologiske og sociale aspekter af seksuel trivsel og sundhed og understøtter en holistisk tilgang til unges velvære.

Efter projektperioden har både Esbjerg Kommune, Varde Kommune og Fanø Kommune afsat midler til, at ungeenheden kan fortsætte i yderligere to år. Driften af ungeenheden fortsætter som i projektperioden uden væsentlige ændringer.

Klinikken

UngeLiv Varde-Esbjerg

Tilgængelighed

UngeLiv Esbjerg: Sundhedscenter Højvang, Spangsbjerg Kirkevej
51, 6700 Esbjerg

UngeLiv Varde: Center for Sundhedsfremme, Ringkøbingvej 32,
6800 Varde

Ungeenhederne er placeret nær ungdomsuddannelser og offentlig
transport

UngeLiv er lettilgængeligt og diskret

De fysiske placeringer af UngeLiv i Esbjerg Kommune og Varde Kommune er yderst gavnlige. Placeringerne i både Esbjerg og Varde er meget centrale, nær ungdomsuddannelser og offentlig transport, inden for sundhedscentre, tæt på ungdomsuddannelser og centralt i byerne. Det gør det let og praktisk for de unge at benytte enhederne. Dette bidrager positivt til brugernes anvendelse af UngeLiv Varde-Esbjerg og understøtter projektets mål om lettilgængelighed.

I interviewene med involverede aktører i projektet er det dog nævnt, at en pop up-funktion ved eksempelvis FGU-centeret i Varde Kommune eller hos ungdomsuddannelser længere væk fra de nuværende placeringer i kommunerne kan forbedre tilgængeligheden yderligere for de unge, der bor, arbejder eller studerer længere væk.

Desuden er der af hensyn til effektivitet for sygehuset kun en lægeenhed i UngeLiv Esbjerg, som foretager kliniske undersøgelser og opsætning af langtidsvirkende prævention for unge i målgruppen i Varde og Esbjerg Kommuner. Evaluatoren vurderer, at dette kan være medvirkende til, at tilbuddet om kliniske undersøgelser og opsætning af langtidsvirkende prævention ikke er lige så let tilgængeligt for unge i målgruppen i Varde Kommune som i Esbjerg Kommune, da de unge skal tage til Esbjerg for at benytte sig af tilbuddet. Selv oplyser ungeenheden, at de unge tilspurgter, at dette ikke er problematisk og møder op fra både Varde, Ribe m.m.

Placeringen inden for sundhedscentre, hvor der tilbydes forskellige sundhedstjenester, muliggør, at de unge kan besøge ungeenhederne uden at skulle sig ud eller føle sig eksponerede. Dette er især til gavn for de unge, der har behov for individuelle og anonyme samtaler, hvilket understreger enhedernes effektive design ift. privatliv og diskretion.

Åbningstider

UngeLiv Esbjerg har drop in-åbningstid mandag kl. 14-16, mens dette er tirsdag kl. 14-16 hos UngeLiv Varde. Torsdage kl. 16-19 er der en læge i klinikken i UngeLiv Esbjerg.

Herudover er det muligt at bestille tid hos en ungerådgiver efter aftale alle hverdage ved at sende en SMS eller ringe til UngeLivs telefonnummer.

Sene åbningstider imødekommer de unge

Åbningstiderne i projektet fungerer effektivt og imødekommer mange unges behov, især efter justeringen af tidspunktet for drop in fra kl. 13.30-15.30 til kl. 14.00-16.00. Dette gør det muligt for flere elever og arbejdende unge at benytte tjenesterne uden at pådrage sig fravær.

De unge benytter hovedsageligt drop in-tiderne fra kl. 15.30-16.00, da de passer med skoledagens afslutning. Både unge og projektpartnere har i interviews påpeget, at det kunne være givende at rykke tidsrummet for drop in til eksempelvis 15.00-17.00, da det vil give endnu flere elever og unge i arbejde mulighed for at benytte sig af drop in-tilbuddet uden at få fravær fra enten skolen eller arbejdsplads. Der har dog ikke været ressourcer til at ændre tidspunktet, som på nuværende tidspunkt er afsat efter, at ungeenhedens medarbejdere skal nå at aflevere prøver til lægeklinik inden dennes lukketid.

Ligeledes er tiden for læge- og præventionsklinikken torsdag fra kl. 16-19 velanvendt, da det både passer ind i de unges skemaer og er nemt at nå frem til efter skole/arbejdstid.

Projektet

UngeLiv Varde-Esbjerg

Formål og målopfyldelse

Formålet med projektet er at skabe et lavtærskeltilbud, der appellerer til unge mellem 12-25 år, hvor de kan føle sig trygge og få støtte til de emner, som er vigtige i deres liv, og som påvirker deres trivsel og sundhed. Tilbuddet har haft til opgave at understøtte ungdommens sundhed og trivsel, med særligt fokus på identitetsudvikling herunder aspekter af kønsidentitet og seksualitet og på at tilbyde mestringsstrategier, der kan forebygge uønskede graviditeter og seksuelt overførte sygdomme.

UngeLiv Varde-Esbjerg åbnede i oktober 2022.

Målopfyldelse

I forbindelse med projektets målopfyldelse demonstrerer UngeLiv Varde-Esbjerg et betydeligt engagement i at udvikle et lavtærskeltilbud, der ræsonnerer med de unges behov for støtte inden for seksuel sundhed og trivsel. Ungeenheden har i alt haft 1648 henvendelser¹⁹ i perioden okt. 2022 – dec. 2024²⁰.

Tilbuddet skiller sig ud ved sin tilgængelighed og ved at være indrettet specifikt med henblik på at engagere unge mennesker i deres seksuelle og følelsesmæssige velbefindende. Målet om at fremme handlekompetencer og mestringssevne blandt de unge er nået gennem en kombination af personlig rådgivning, hvor der lægges vægt på dialogbaseret interaktion, og formidling af konkrete mestringsstrategier. Disse strategier har et dobbelt sigte: For det første understøtter de de unges selvstændighed og evne til at træffe informerede beslutninger omkring deres egen seksuelle sundhed, og for det andet tilbyder ungeenheden praktiske værktøjer til at forebygge både uønskede graviditeter og seksuelt overførte sygdomme.

Ungeenhederne yder en betydelig indsats for at skabe et sikkert miljø, hvor de unge kan modtage både rådgivning og kliniske undersøgelser samt opsætning af langtidsvirkende prævention. Denne tilgang er værdifuld, da den tillader en holistisk håndtering af de unges behov, herunder muligheden for at blive testet for kønssygdomme og at modtage relevante behandlinger i fortrolige rammer.

Evaluator vurderer, at gratis prævention er en nøglekomponent i projektets succes, da det fjerner en væsentlig økonomisk barriere, hvilket gør det lettere for unge at tage ansvar for deres seksuelle sundhed. Gennem integration af præventionsrådgivning og -udlevering i projektets tilbud understøttes formålet om at fremme ansvarlig seksuel adfærd.

Ydermere bidrager projektets oplysningsaktiviteter til at styrke informationsniveauet om seksuel sundhed blandt de unge. Undervisning og oplysningsarbejde forstærker de ressourcer, der er tilgængelige i de fysiske faciliteter, og sikrer en bredere forståelse og bevidsthed om emner som prævention, nødprævention og seksuelt overførte sygdomme.

Fodnote 19) Henvendelser omfatter både fysiske henvendelser samt rådgivning via sms, telefon og mail.

Fodnote 20) Henvendelser registreret fra 1. oktober 2022 til 11. december 2024.

Projektorganisering

Personale tilknyttet projektet:

- Styregruppe: Projektets styregruppe er sammensat af direktører fra Varde og Esbjerg Kommuner samt fra Esbjerg Sygehus og Grindsted Sygehus inkl. en cheflæge fra gynækologisk afdeling.
- Projektgruppe bestående af:
 - Ungerådgiver i UngeLiv, jordemoder
 - Projektleder forankret i Esbjerg kommune
 - Projektkoordinator forankret i Varde Kommune
 - Projektkoordinator forankret i Esbjerg Sygehus og Grindsted Sygehus
 - Repræsentant/socialrådgiver fra Ungeteam Varde
 - Cheflæge fra børneafdeling fra Esbjerg Sygehus og Grindsted Sygehus
- Projektets drift bestående af:
 - Ungerådgiver i UngeLiv, jordemoder
 - Ungeteam Esbjerg
 - Ungeteam Varde
 - Fem læger fra Esbjerg og Grindsted Sygehus

(Se næste side for organisationsdiagram)

Dynamisk og fleksibel projektorganisering passer til de unges varierende behov

Igennem hele projektet har der mellem projektpartnerne været et godt samarbejde, fælles formål, klar ansvarsfordeling og gennemsigtighed. Projektet har fra begyndelsen (ved ansøgning) haft et tværsektorielt samarbejde mellem Esbjerg og Varde Kommuner og Esbjerg og Grindsted Sygehus. Sygehuset havde på forhånd tilkendegivet deres vilje til at bidrage med ressourcer, hvilket betød, at der ikke skulle bruges ekstra ressourcer på at etablere samarbejdet mellem de involverede parter. Dette er en væsentlig styrke i projektorganiseringen, da det har muliggjort en mere strømlinet implementering.

Tilbuddet er hovedsageligt personalemæssigt understøttet af en jordemoder, hvis tid er fordelt mellem ungeenhederne i både Esbjerg og Varde. Desuden er relevante fagpersoner fra de to kommunale ungeteams, herunder f.eks. en socialrådgiver og en sygeplejerske i hhv. sundhedscenter Varde og Esbjerg, tilknyttet projektet. Socialrådgiverens, sygeplejerskens og jordemoderens arbejde inkluderer rådgivning i fysiske faciliteter og deltagelse i decentrale undervisnings- og oplysningsaktiviteter. De kliniske undersøgelser samt opsætning af spiral og indsættelse af p-stav varetages af læger fra Esbjerg og Grindsted Sygehus. De står desuden for udlevering af p-piller og behandling af kønssygdomme.

En væsentlig udfordring i projektorganiseringen er det begrænsede antal medarbejdere tilknyttet til rådgivning og undervisningsaktiviteter. Dette vurderer evaluatoren kan begrænse fleksibiliteten med hensyn til rådgivningstider og kapaciteten til at tilpasse sig varierende efterspørgsel især i tilfælde af personalefravær som sygdom og ferie. I forlængelse heraf kan evaluator også konstatere, at der er blevet brugt mange ressourcer på projektledelse sammenlignet med timer til de udførende medarbejdere.

På trods af disse umiddelbare organisatoriske udfordringer, peger feedback fra de unge dog, at de oplever fleksibilitet og tilgængelighed i rådgivningstider.

Organisationsdiagram

Faglighed & kompetencer

Fagligheder tilknyttet UngeLiv Varde-Esbjerg:

1 medarbejder med jordmoderbaggrund

Medarbejdere fra Ungeteams i Varde og Esbjerg, herunder eksempelvis socialrådgivere og sygeplejersker

5 læger fra Esbjerg Sygehus og Grindsted Sygehus

Multifaglig ekspertise styrker ungeenheder i Varde og Esbjerg

Projektet har fra begyndelsen haft et tværsektorielt samarbejde mellem Esbjerg og Varde Kommuner samt Esbjerg og Grindsted Sygehus. Projektets tværsektorielle organisering fremmer et frugtbart samarbejde mellem forskellige faggrupper, hvilket gør det muligt at tilpasse tilbuddene til de individuelle behov og udfordringer, som de unge måtte have. Denne tilpasningsevne er kritisk, da behovene varierer betydeligt blandt de unge.

Evaluators vurderer, at det især er fordelagtigt, at tilbuddets medarbejdere repræsenterer forskellige fagligheder og kompetencer inden for sex og seksualitet, det sociale, psykologiske og sundhedspædagogiske område. Denne alsidighed i faglighed sikrer, at de unge modtager en holistisk og velinformeret støtte, som adresserer flere aspekter af deres velbefindende.

Endvidere vurderes det, at det er vigtigt, at alle centrale aktører i projektet deltager i både intern og ekstern erfaringsudveksling og netværkssamarbejde med andre ungeenheder og centrale aktører. Dette samarbejde styrker projektets kapacitet til innovation og problemløsning, men sikrer også en vedvarende udvikling og kvalitetsforbedring af de tilbudte services, gennem deling af viden og erfaring.

Samarbejde m. hospital og læger

Fem læger fra Esbjerg og Grindsted Sygehus er tilknyttet UngeLiv hver torsdag kl. 16.00-19.00.

De står for kliniske undersøgelser og opsætning af langtidsvirkende prævention i ungeenheden i Esbjerg.

Tæt tværsektorielt samarbejde fremmer UngeLiv Varde-Esbjerg

Det tværsektorielle samarbejde mellem Varde og Esbjerg Kommune samt Esbjerg og Grindsted Sygehus spiller en afgørende rolle i projektet. Dette partnerskab sikrer, at de unges varierende udfordringer og behov adresseres effektivt, uden at de behøver at definere disse på forhånd.

Samarbejdet har fra start været kendetegnet ved en stærk fælles indsats, hvor Esbjerg og Grindsted Sygehus har vist stor villighed til at dele ressourcer. Dette engagement gør det muligt at minimere behovet for yderligere ressourcer og styrker samarbejdet mellem alle involverede parter.

Lægerne, som evaluator har talt med, ser ungeenheden som en essentiel indsats, og dette afspejles i deres dedikation til tilbuddet. Hvert kvartal mødes lægerne tilknyttet UngeLiv med den jordemoder, der er tilknyttet projektet, for at evaluere, hvad der fungerer godt, hvad der kan forbedres, og hvilke ressourcer der er nødvendige. De deler også erfaringer om deres praksis i ungeenheden og diskuterer relevante cases.

For at sprede kendskabet til ungeenheden informerer formanden for de praktiserende læger i Esbjerg Kommune andre læger om tilbuddet – både under lægeforeningens generalforsamling og ved faglige møder. Praktiserende læger fortæller, at de under samtaler med unge informerer dem om mulighederne hos UngeLiv Varde-Esbjerg. Ungeenheden tilbyder anonym rådgivning, hvilket er essentielt for mange unge, der søger rådgivning om emner, de ikke ønsker at diskutere ved et traditionelt lægebesøg, og tilbuddet hos UngeLiv dækker behov, som traditionelle lægetilbud har svært ved at imødekomme.

Administrative udfordringer

UngeLiv Varde-Esbjerg har oplevet tekniske og koordinationsmæssige udfordringer.

UngeLiv Varde-Esbjerg oplever lav brugervenlighed ved online tidsbestilling.

Hurtig implementering sikret gennem tværsektorielt samarbejde fra start

På trods af det tværsektorielle samarbejde mellem Esbjerg og Varde Kommuner og Esbjerg og Grindsted Sygehus, er projektet stødt på tekniske og koordinationsmæssige udfordringer særligt i forhold til IT-løsninger.

I projektets indledende fase oplevede medarbejderne vanskeligheder med at tilgå hinandens kalendere på tværs af de tre organisationer, hvilket skabte koordinationsudfordringer. Disse problemer blev dog adresseret, og der er etableret arbejdsgange vedrørende kalendervanskelighederne, så det ikke påvirker projektets aktiviteter. Dette har forbedret koordinations samarbejdet og effektiviteten i projektets udførelse.

En vigtig faktor for at sikre effektiv adgang til sundhedstjenester for unge er tilgængeligheden af en let og overskuelig hjemmeside. En sådan platform skal gerne give brugerne mulighed for nemt at booke tider og få detaljeret information om de forskellige tilbud, som enheden stiller til rådighed. Erfaringer fra interviews med brugere af tilbuddet har imidlertid vist, at det for nogle unge har været en udfordring at booke tider og læse om enhedens tilbud på projektets hjemmeside, hvilket potentielt kan afskrække dem fra at benytte de tilbudte services.

Oplysningsaktiviteter

Tilbuddet synliggøres hovedsageligt gennem samarbejde med det frontlinjepersonale, der dagligt møder målgruppen, oplæg på uddannelsesinstitutioner, besøg af målgruppen i UngeLiv Varde-Esbjergs fysiske faciliteter, flyers og plakater på skoler og apoteker samt gennem hjemmeside og sociale medier.

Tværfagligt samarbejde booster kendskabet til UngeLiv Varde-Esbjerg

I Varde og Esbjerg Kommuner er rekrutterings- og oplysningsaktiviteterne funderet i et robust, tværfagligt samarbejde, der omfatter sundhedscentre, uddannelsesinstitutioner, jobcentre og andre nøgleinstitutioner som ungdomsskoler. Dette samarbejde sikrer en bred og effektiv spredning af information om UngeLiv Varde-Esbjerg. Gennem direkte engagement med frontlinjepersonalet og gennemførelsen af målrettede oplæg på uddannelsesinstitutioner er oplysningsaktiviteter undervejs tilpasset de miljøer, som de unge i målgruppen allerede færdes i. Foruden personlige møder, spiller brugen af kommunikationskanaler som hjemmesider, sociale medier, flyers, plakater og anden merchandise en rolle i at tiltrække og informere unge om tilbuddet.

For de yngre aldersgrupper (12-15 år) involverer projektet aktiviteter på folkeskoler, mens indsatsen for de 15-18-årige fokuserer på ungdomsuddannelser og ungdomsskoler. For de ældste i målgruppen (19-25 år) er samarbejde med jobcentre, socialområdet og andre fællesskaber afgørende for at nå ud til unge uden for det traditionelle uddannelsessystem. Alle aktiviteter er understøttet af løbende orientering og samarbejde gennem eksisterende netværk med kontinuerlig involvering og opdatering af relevante samarbejdspartnere og med inddragelse af civilsamfundet.

Effekten af de decentraliserede aktiviteter er ikke kun effektiv oplysning; aktiviteterne fungerer også som stærke værktøjer til rekruttering ved konstant at opfordre de unge til at kontakte ungeenheden for støtte og vejledning. Således bidrager kombinationen af tilstedeværelse i relevante ungdomsmiljøer, personlig dialog og praktisk rådgivning markant til den generelle bevidsthed og forståelse af UngeLiv Varde-Esbjergs tilbud blandt målgruppen.

Denne omfattende og inkluderende tilgang til oplysnings- og rekrutteringsarbejdet spiller en nøglerolle i at forme og forbedre den måde, hvorpå unge i Varde og Esbjerg kommuner får adgang til vigtig støtte og ressourcer, hvilket understøtter de overordnede mål om tidlig opsporing og støtte til unge i mistrivsel.

Tilbuddet

UngeLiv Varde-Esbjerg

Kendskab til UngeLiv Varde-Esbjerg

Effektiv spredning af UngeLiv sker fra mund-til-mund og gennem decentrale oplysningsaktiviteter

Gennem oplæg på folkeskoler og ungdomsuddannelser bliver kendskabet til ungeenhedens tilbud spredt, og de unge uden for job og uddannelse informeres gennem medarbejdere i jobcentre eller ungehuse. Det er tydeligt, at enhedernes dialogbaserede aktiviteter har stor betydning for kendskabet blandt de unge. Aktiviteterne foregår i miljøer, hvor de unge færdes, eller hvor kommunale medarbejdere møder de unge.

Desuden spiller spredning af kendskabet fra ung-til-ung en vigtig rolle, idet flere unge, der benytter sig af tilbuddet, anbefaler det til deres venner og veninder. Mange unge hører om ungeenhedens tilbud på denne måde. Drop in er især effektivt til at sprede kendskabet til ungeenheden, da flere unge tager andre unge med. Ud over at sprede kendskabet til ungeenheden er dette med til at aftabuisere tilbuddet blandt unge i målgruppen.

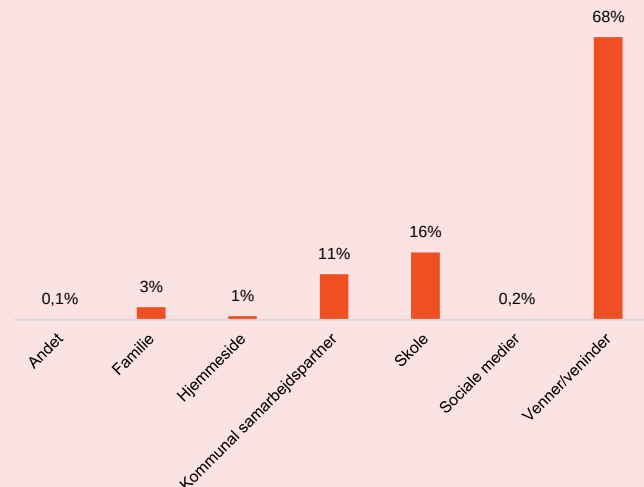
Afstigmatiseringen fremmes på følgende tre måder:

For det første ved at unge, der benytter sig af tilbuddet, anbefaler det til deres venner og veninder, fordi de føler sig trygge og positivt tilpas med den hjælp, de har modtaget. Dette bidrager til at nedbryde eventuelle fordomme eller stigma omkring at modtage hjælp, og det kan siges at være en blåstempling af tilbuddet, når de unge selv anbefaler det til hinanden.

For det andet opstår der et mere åbent og inkluderende miljø, når unge tager deres venner med til drop-in sessioner. De unge viser hinanden, at det er normalt og acceptabelt at søge støtte, og at det kan gøres i en uformel og tryk kontekst.

For det tredje bliver det mindre tabubelagt at engagere sig i og bruge sådanne tilbud, når tilbuddet bliver mere synligt og tilgængeligt gennem forskellige kanaler, og unge ser deres jævnaldrende deltage.

Brugerne hører om tilbuddet gennem følgende kanaler:

N=1392

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Hvem er brugerne?

UngeLiv når bredt ud blandt målgruppen

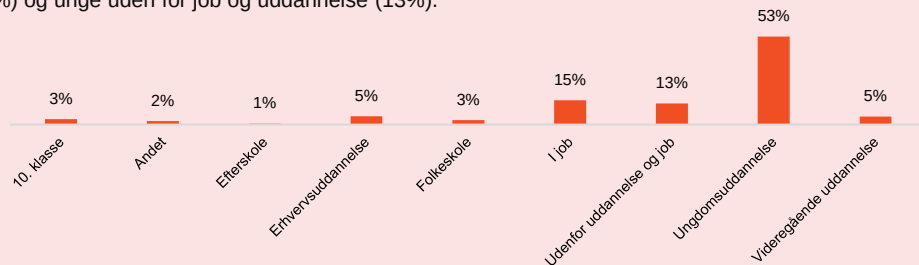
UngeLiv Varde-Esbjerg bruges både af unge i sårbare livssituationer og unge, som bekymrer sig om deres seksuelle sundhed og kropslige udvikling, eksempelvis i forbindelse med mulige kønssygdomme eller graviditet, samt af unge, som oplever begyndende mistrivsel.

Ungeenheden bruges både af drenge og piger men i særdeleshed af piger, der udgør 89% af besøgene. Evaluatoren vurderer, at dette ikke udelukkende er et udtryk for forskellige behov, men kan skyldes, at piger ofte er mere tilbøjelige til at søge hjælp end drenge.

Det er især brugere i aldersgruppen 17-19 år, der benytter sig af tilbuddet, idet de udgør 62% af samtlige brugere.

82% af brugerne har bopæl i enten Esbjerg eller Varde by, mens 18% af brugerne af tilbuddet bor i mindre byer i kommunerne.

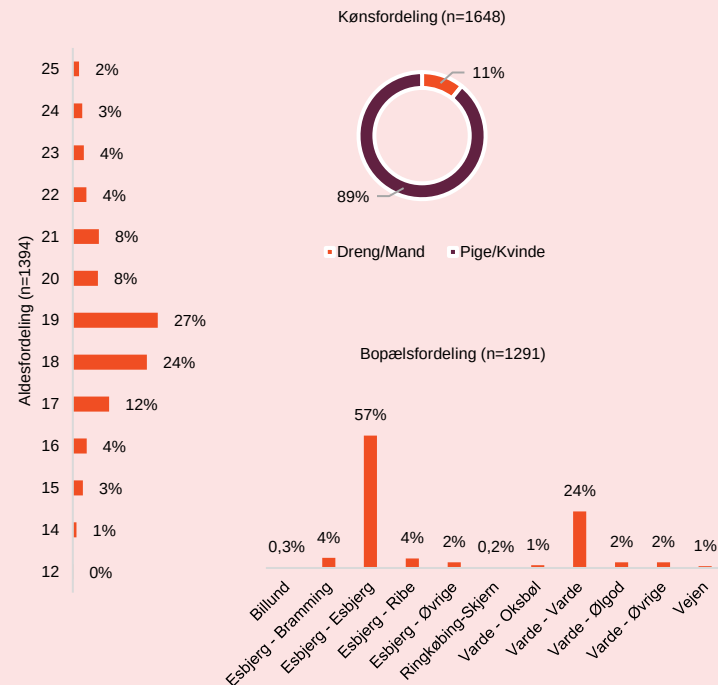
Endvidere viser brugerdata, at ungeenheden formår at nå unge i arbejde (15%), unge under uddannelse (70%) og unge uden for job og uddannelse (13%).

Beskæftigelsesfordeling (n=944)

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept.2023 – dec. 2024

Henvendelser i UngeLiv Varde-Esbjerg fordelt ud fra registrerede alders-, bopæls-, beskæftigelses- og kønsoplysninger:

Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Henvendelsesemner

Helhedsorienteret tilbud med støtte og rådgivning om unges sundhed og trivsel

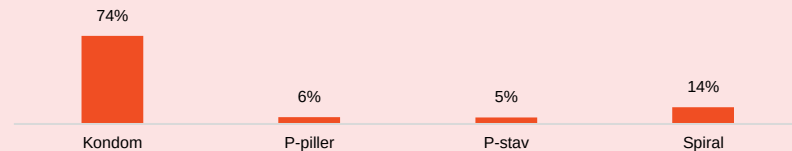
Brugerne af ungeenheden søger primært tilbuddet for at modtage rådgivning, få foretaget kliniske undersøgelser eller få gratis prævention. De centrale temaer i rådgivningssessionerne dækker et bredt spektrum herunder abort, graviditet, identitet, parforhold, kønssygdomme, prævention, seksuel adfærd samt generelt velbefindende, familiære forhold og personlig trivsel.

Det primære emne under rådgivningen er kønssygdomme (46%) og prævention (46%), mens de sekundære emner i rådgivningen varierer, hvor en del unge også modtager rådgivning om blandt andet trivsel (9%), seksuel adfærd eller velbefindende (26%) og graviditet (10%).

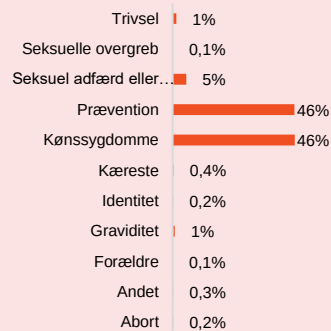
I deres praktiske serviceudbud bistår ungeenheden effektivt flere brugere med udlevering eller opsætning af forskellige præventionsmetoder herunder kondomer, p-piller, spiraler og p-stave. Der udleveres mange kondomer i forbindelse med de decentrale aktiviteter, og der er i projektperioden udleveret i alt ca. 28.000 kondomer. Derudover foretager UngeLiv Varde-Esbjerg betydelige indsatser for test af kønssygdomme og graviditet, hvilket understreger ungeenhedens omfattende støtte til ungdommens sundhed og velvære.

Brugerne af UngeLiv Varde-Esbjerg kommer for et eller flere af disse emner:

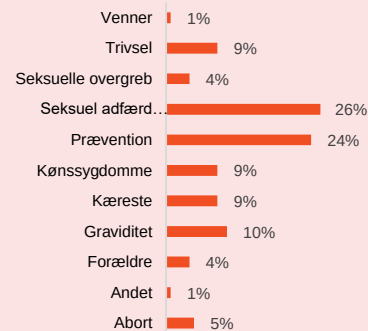
Type af prævention udleveret/opsat/udtaget (n=1243)

Primært emne under rådgivning (n=1596)

Sekundært emne under rådgivning (n=128)

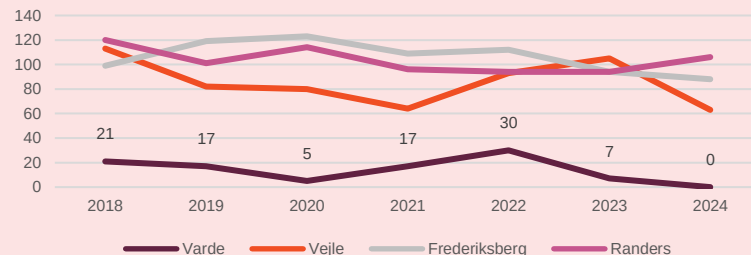
Datakilde: Ungeenhedens registreringer i perioden sept. 2023 – dec. 2024

Aborter

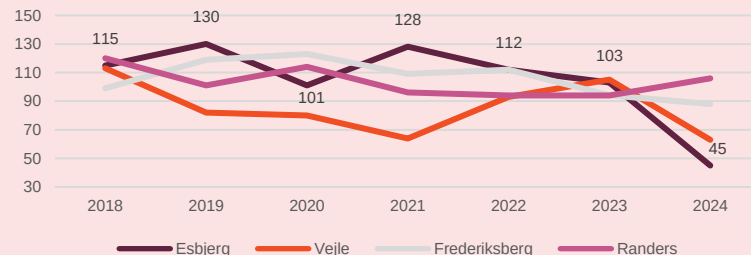
Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at kunne vurdere på baggrund af registerdata, om UngeLiv Varde-Esbjerg har haft en effekt i forhold til antallet af provokerede aborter.

Mellem 2018 og 2022 har antallet af provokerede aborter i Varde varieret mellem 5 og 30 tilfælde, og mellem 101 og 112 tilfælde i Esbjerg. For begge kommuner er antallet af provokerede aborter faldet fra 2022 til 2024, dog er det nødvendigt med en længere tidsperiode efter UngeLivs oprettelse til at kunne vurdere om dette er en effekt af ungeenheden.

Antal provokerede aborter for 12-25-årige kvinder bosiddende i Varde Kommune, 2018-2024 – Sammenlignet med referencekommuner²¹

Antal provokerede aborter for 12-25-årige kvinder bosiddende i Esbjerg Kommune, 2018-2024 – Sammenlignet med referencekommuner

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Sundhedsdatastyrelsen.

Fodnote 21) Som referencekommuner er valgt kommuner med lignende indbyggertal.

Kønssygdomme

Mellem 2019 og 2024 er antallet af klamydiatilfælde i Varde faldet fra 167 til 97 tilfælde. I Esbjerg har der været en stigning af klamydiatilfælde, som toppede i 2022 med 788 tilfælde. Siden er antallet faldet til 387 tilfælde i 2024. Samtidig er antallet af klamydiatests også faldet for begge kommuner²².

Dog er det nødvendigt med en længere tidsperiode efter UngeLivs oprettelse for at kunne vurdere, om UngeLiv Varde-Esbjerg har haft en effekt i forhold til antallet af klamydiatilfælde.

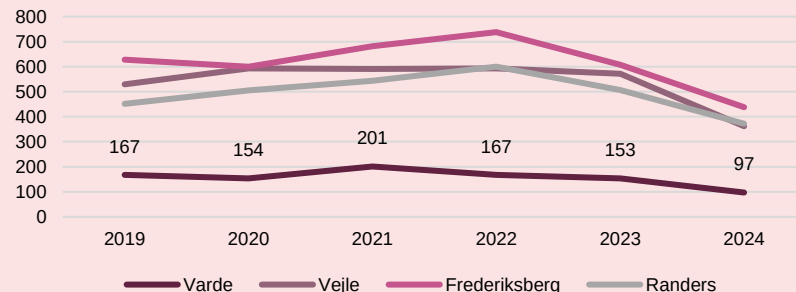
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Statens Serum Institut.

Fodnote 22) Se bilagsrapporten s. 39 for oversigt over antal tests for kønssygdomme i Varde og Esbjerg Kommune.

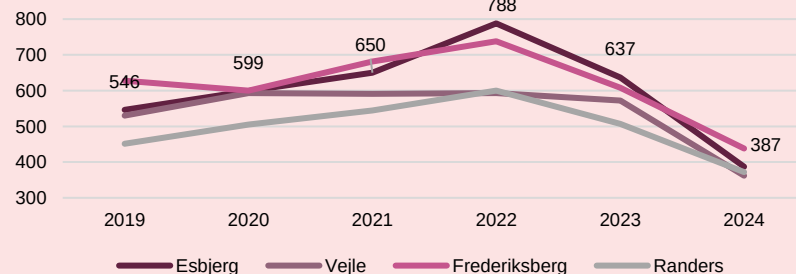
Fodnote 23) Som referencekommuner er valgt kommuner med lignende indbyggertal.

Fodnote 24) Målgruppen for ungeenhederne er unge i alderen 12-25 år. Af hensyn til GDPR kan vi i klamydiaopgørelserne ikke medtage data for 12-årige, fordi forekomsterne er for små.

Antal klamydiatilfælde for 13-25-årige bosiddende i Varde Kommune, 2019-2024 – Sammenlignet med referencekommuner²³

Antal klamydiatilfælde for 13-25-årige bosiddende i Esbjerg Kommune, 2019-2024 – Sammenlignet med referencekommuner²⁴

Hvad appellerer til målgruppen?

Del 1

Tilbuddet appellerer til den unge målgruppe, fordi:

- Der er forskellige muligheder for tidsbestilling til individuelle samtaler
- Brugerne kan både komme alene, med en ven eller i grupper
- Prævention, test og rådgivning/samtale er gratis

Nem kontakt og gratis prævention

Det er vigtigt for de unge, at de kan kontakte ungeenhedens personale via telefon eller sms for at bestille tid til samtaler. Nogle unge synes, det er svært at diskutere følsomme emner over telefonen uden først at have mødt personalet. Muligheden for at sende en sms om deres situation og derefter bestille en tid pr. telefon er derfor afgørende for deres beslutning om at bruge ungeenhedens tilbud.

Drop in er særligt appellerende for flere unge, da det gør tilbuddet fleksibelt, fordi de ikke behøver at booke tider men bare kan dukke op. Flere unge finder det attraktivt, at de kan møde op til drop in i grupper, da det for nogle unge giver tryghed, at man kan komme sammen med andre. Dette er med til at aftabuisere ungeenheden blandt de unge, hvilket kan være medvirkende til, at flere benytter sig af tilbuddet.

Gratis prævention (kondomer, p-piller, spiral og p-stav) gør det ligeledes attraktivt for unge at benytte sig af UngeLiv Varde-Esbjerg. Flere unge fortæller, at de ikke har råd til eller mulighed for at få økonomisk hjælp fra deres forældre til p-piller, spiral eller p-stav, hvorfor tilbuddet om gratis prævention er afgørende for disse unges mulighed for at benytte prævention.

Hvad appellerer til målgruppen?

Del 2

Tilbuddet appellerer til den unge målgruppe, fordi:

- Der er god tid til samtaler i UngeLiv
- UngeLiv tilbyder en helhedsorienteret tilgang
- Stemningen er uformel og hyggelig

UngeLiv er en tryk ramme for unges udfordringer

UngeLiv Varde-Esbjerg appellerer til unge i målgruppen, fordi det er lykkedes at skabe rum, hvor de unge føler sig trygge, og hvor de kan få hjælp til at tale om ting, der fylder i deres hverdag. Flere unge fortæller, at de har særdeles positive oplevelser med tilbuddet, da personalet har tid til at gøre besøget til en tryk oplevelse. Det gør det lettere for de unge at tale om følsomme og sårbare emner.

Flere af de unge finder ungeenhedens tilbud særligt attraktivt, fordi det tilbyder dem en mulighed for at få en mere helhedsorienteret og flerdimensionel tilgang til både sundhedsmæssige og personlige spørgsmål. I modsætning til traditionelle sundhedstilbud, hvor fokus primært er på den medicinske eller kliniske side af en problemstilling, tilbyder ungeenheden en bredere og mere inkluderende rådgivning.

I forhold til prævention, menstruation og seksualitet er der unge, der specifikt vælger ungeenheden frem for deres almenpraktiserende læge. Det skyldes, at de i UngeLiv oplever at møde en interesse for de sociale, psykologiske og følelsesmæssige aspekter, der påvirker deres liv. UngeLiv Varde-Esbjerg tilbyder samtaler og rådgivning, der går ud over den grundlæggende medicinske vejledning og inkluderer støtte til personlig udvikling og velvære, hvilket gør det muligt for de unge at føle sig understøttede og mødt i deres unikke situation.

Stemning og atmosfære er afgørende faktorer for de unges brug af tilbuddet. Ungeenheden adskiller sig ved at være mindre klinisk og mere uformel sammenlignet med en traditionel lægekonsultation. Indretningen er hyggelig og afslappet, hvilket tiltaler de unge. Denne stemning bidrager til en følelse af tryk og afslappethed, der gør det nemmere for de unge at indlede samtaler om emner, der kan være følsomme eller pinlige.

Ulighed i sundhed

Del 1

"Det er vigtigt med et tilbud som UngeLiv, fordi der er nogle, der undgår at gå til lægen, da det kan være pinligt. Det er essentielt at kunne blive testet anonymt. De kommer i flokke og ønsker at høre om noget, som man ikke kan diskutere i en lægeklinik. Tilbuddet i UngeLiv dækker noget, som lægerne ikke kan tilbyde – lægerne kan ikke tilbyde anonymiseret rådgivning"

Læge, UngeLiv

UngeLiv reducerer ulighed i sundhed

Evaluator vurderer, at UngeLiv Varde-Esbjerg har en væsentlig indvirkning på at mindske ulighed i sundhed blandt unge. Ved at tilbyde et lavtærskeltilbud formår ungeenheden at skabe et trygt og tilgængeligt miljø, hvor unge, herunder unge i sårbare livssituationer, kan modtage vigtig sundhedsinformation og sundhedsydelser uden økonomisk byrde. Tilbuddet om gratis prævention spiller en central rolle i at fremme seksuel sundhed og forebygge graviditeter og seksuelt overførte sygdomme, hvilket især gavner unge, der ikke selv har økonomi eller økonomiske støtte hjemmefra til sådanne udgifter.

Ungeenheden adskiller sig ved at være et mindre klinisk og mere uformelt alternativ til traditionelle lægekonsultationer, hvilket tiltaler unge, der søger diskretion og føler ubehag ved de mere formaliserede kliniske omgivelser. Dette er særligt relevant for unge i sårbare livssituationer, der kan føle sig stigmatiseret eller oversete i det traditionelle sundhedssystem.

Ved at tilbyde en service, hvor de unge kan dukke op uden aftale og endda i grupper, har ungeenheden desuden bidraget til at aftabuisere brugen af sundhedstjenester blandt unge, hvilket fremmer en kultur, hvor det er normalt og acceptabelt at søge hjælp. Dette er vigtigt, fordi det mindsker den sociale og psykologiske barriere, mange unge oplever, når de skal diskutere personlige og potentielt pinlige sundhedsemner.

De kliniske undersøgelser, rådgivningssessioner og de bredt dækkende temaer, som tilbuddet fokuserer på — inklusive kønssygdomme, prævention og seksuel adfærd — understøtter en holistisk tilgang til ungdommens velvære og sundhed. Denne tilgang sikrer, at alle unge uanset baggrund har adgang til kvalitetsoplysninger og støtte, hvilket bidrager til at mindske ulighed.

Ulighed i sundhed

Del 2

"UngeLiv er relevant, fordi der er en stor gruppe, der har mange spørgsmål om deres seksualitet, men går meget med det selv, og det kan være en stressfaktor for nogle unge at tænke på, hvordan de skal få råd til prævention, enten fordi de ikke selv har pengene eller ikke kan få økonomisk hjælp af deres forældre. Dette kan UngeLiv hjælpe med.

Desuden adskiller UngeLiv sig også fra det, som ens egen læge kan tilbyde, da man hos UngeLiv ikke behøver at bestille tid, man kan komme med alle sine venner, man kan være anonym. Mange unge er bange for, at lægerne vil sige noget til deres forældre, selvom de har tavshedspligt. Og så er det hos UngeLiv gratis at få prævention, det er ikke gratis hos ens egen læge at få lagt en spiral osv."

Medarbejder, UngeLiv

UngeLiv reducerer ulighed i sundhed

Langt de fleste henvendelser til UngeLiv kommer fra unge i Varde og Esbjerg by. UngeLiv Varde-Esbjerg formår dog at nå ud til unge i både by- og landdistrikter via decentrale indsatsområder, og det er afgørende for at sikre, at ingen unge bliver udeladt på grund af geografiske eller logistiske udfordringer. Ved at bringe tjenesterne tættere på de unges hverdagsmiljøer og tilbyde fleksible kommunikationsmetoder som SMS har projektet vist, hvordan moderne tilgange til sundhedsydelse kan overkomme traditionelle barrierer og sikre bredere og mere lige adgang.

Projektet adresserer ikke alene umiddelbare sundhedsmæssige behov men bidrager også til at forme tilbud i sundhedssystemet, der af de unge brugere opleves som tilgængeligt og responsivt over for deres forskelligartede og foranderlige behov.

UngeLiv Varde-Esbjerg har gennem projektperioden oplevet et stigende antal henvendelser fra unge i sårbare livssituationer. Ungeenheden har arbejdet målrettet med at skabe kontakt til tilbud for unge i sårbare livssituationer og har afholdt præsentationer for både de unge selv og personalet omkring dem. Disse unge kommer ofte med en kontaktperson og kræver ofte flere ressourcer inkl. opfølgning. Ungeenheden har bl.a. skabt kontakt til unge misbrugere men gør også opmærksom på, at unge, der umiddelbart er ressourcestærke, også kan være i en sårbar situation f.eks. hvis de uventet tester positive for graviditet. Det er derfor afgørende, at der er god tid til at tale med alle unge.

Det er også lykkedes UngeLiv Varde-Esbjerg at skabe kontakt til unge med etnisk minoritetsbaggrund. Ofte har disse unge noget på hjerte, som de ikke ved, hvem de ellers skal tale med. Samtalerne med disse unge har ofte karakter af trivselssamtaler f.eks. samtaler om familie.

Casehistorie

"Jeg kom ned til min sagsbehandler, fordi jeg havde fået en abort, og jeg ønskede at blive beskyttet af p-piller, da det var hårdt med aborten. Min sagsbehandler henviste mig derefter til UngeLiv. Jeg ringede derefter til UngeLiv og kom ned til dem. Jeg gik ind i et rum alene med personalet og snakkede om at få sat en spiral op, da jeg havde fået sat en spiral op før. Vi talte om, hvordan spiralen blev sat op, hele forløbet, og hvordan jeg kunne forberede mig til at få sat spiralen op. Derefter talte vi om min sociale situation. De spurgte også, om jeg ønskede at få lavet en graviditetstest, hvilket jeg fik gjort.

Jeg oplevede, at det fungerede godt, at de var venlige og tog sig god tid til at tale om mit sexliv og alt omkring det. Hos lægen har de ikke samme tid til rådighed. De var gode til at spørge, hvordan jeg havde det, og til at oplyse om forskellige emner.

Indretningen var hyggelig, ligesom hvis man var på besøg hos familie, med sofa osv. Det føltes hjemligt, og jeg følte mig hjemme.

Det var en utrolig god oplevelse. Jeg har anbefalet det til nogle veninder, som også har svært ved at tale med lægen om sådanne emner."

Bruger, 21 år

"Det startede med, at jeg havde været sammen med min kæreste, så vi brugte ikke prævention. Men så fandt jeg ud af fra en fælles ven, at hun havde været sammen med andre drenge før mig, også mens vi var kærester.

Jeg talte derefter med min ven, som fortalte mig om UngeLiv. Jeg tog ned til UngeLiv for at tale om, hvad der var sket, og blev testet for kønssygdomme. Det var en god samtale og rådgivning.

Jeg fandt ud af det med kæresten om fredagen og blev testet samme dag hos UngeLiv i stedet for hos min læge, hvor ventetiden er længere. Efterfølgende har jeg været der til et rutinetjek for kønssygdomme.

Det er godt, at man med navn og telefonnummer kan skrive ind i stedet for at skulle ringe. Det er lidt sværere og akavet at skulle fortælle det hele over telefonen."

Bruger, 18 år